

Zasavski TEDNIK

Štev. 85 TRBOVLJE, 24. avgusta 1960 Cena 10 din - Leto XIII

ZAKAJ EKONOMSKE CENE MLEKU? EKONOMSKE CENE POMEMBNO GOSPODARSKO VPRAŠANJE

O povišanju cen mleku je bilo med potrošniki, predvsem gospodinjami precej razprav. V naših zasavskih občinah bo nova cena mleka, ki se bo dvignila za 12 do 16 din na liter, pričela veljati, ko bodo občinski ljudski odbori Trbovelj, Zagorja, Hrastnika in Litije na svojih sešajih sprejeli odloke o sprostitvi cen mleka, čimer bomo dejansko prešli tudi na ekonomsko ceno tega potrošnega artikla. Istočasno bodo zasavski občinski ljudski odbori prenehali regresirati mleko. Precejšnjo denarna sredstva, ki so jih doslej morali trošiti za regres - tudi do 10 din pri litru - se bodo odlej porabila za druge prav tako koristne namene.

Prehod na ekonomsko ceno mleku so potrošniki sprejeli predvsem z vidika upravičenosti, pa tudi neupravičenosti podražitve precejšnjega dela prehranbenih, pa tudi ostalih potrošnih predmetov. Vendar pri tem ne gre za neko neosnovano podražitev, temveč za oblikovanje resnične ekonomske cene.

Ekonomska cena ustvarjenih dobrin naj bi ne bila v prodaji samo kritje dejanskih mate-

rijalnih stroškov in popolne enostavne reprodukcije (redno obratovanje podjetij in obratov), ampak tudi zadostna sredstva za razširjeno reprodukcijo (razširitev obratov) in za stimulativno nagrajevanje, kar je velikega pomena tudi za naše kmetijstvo, kmetijske obrate in mlekarne, ki šele v zadnjih letih nenehno napredujejo.

Vprašanje ekonomskih cen postaja še posebno zanimivo predvsem zaradi nekaterih gospodarsko važnih sprememb, ki so bile napovedane že z začetkom prihodnjega leta - torej hkrati z uveljavljanjem našega perspektivnega plana - in ki bodo precej globoko posegle tudi na področje cen in skušale v precejšnji meri odpraviti neekonomsko razmerje v gospodarstvu, ki so zaradi raznih administrativnih posegov (pri mleku regres občinskih ljudskih odborov) omogočala oblikovanje neekonomskih cen in rodila razne druge posledice.

Problemi v zvezi z ekonomsko cenijo se danes najtežja vprašanja, s katerimi se srečujejo ekonomski sistemi v svetu. Teoretska načela, po katerih naj bi bila cena denarni ekvivalent vrednosti blaga ali storitve, t. j. denarni ekvivalent družbeno priznane potrebne dela za proizvodnjo oziroma pridobitev nekakega blaga ali storitve, so na današnji stopnji razvoja v svetu sicer še vedno veljavna, vendar je pa povsod njihova veljavnost zaradi takšnih ali drugačnih ekonomsko politič-

nih posegov v gospodarstvu že v precejšnji meri omejena. To pa pomeni, da neekonomske cene niso specifičen pojav našega gospodarstva, saj jih uporabljajo tudi druge države za dosego raznih ciljev v gospodarstvu. Se več: socialistična razmerja v gospodarstvu, ki temelje na družbeni lastnini sredstev za proizvodnjo in na planskem usmerjanju gospodarstva, celo terjajo trdno obvladovanje tržnih zakonitosti, zaradi česar so seveda tudi nujne takšne cene za nekatere izdelke in artikla, ki niso oblikovane po načelih zakona o vrednosti in zakona o ponudbi in povpraševanju. Zaradi tega se še vrsto let ne bo mogoče izogniti cenam, ki bodo vsaj delno neekonomske pri nekaterih izdelkih, saj bi uveljavljanje ekonomskih cen po vsej sili v celoti spremenilo značaj našega gospodarstva.

Vendar pa to še zdaleč ne pomeni, da so neekonomske cene nujne v takšnem obsegu in za toliko izdelkov in storitev, kot veljajo v sedanjem gospodarskem sistemu. Nasprotno, rezultati našega dosežanega gospodarskega razvoja omogočajo in vse bolj tudi terjajo, da pričnemo na številnih področjih uvajati v gospodarstvu in tudi v nekaterih negospodarskih dejavnostih ekonomske razmerja, ki bodo temeljila na dejanskih ekonomskih cenah izdelkov in storitev. Zofitev administrativnega poseganja v gospodarstvo samo na tista področja, kjer tudi v prihodnje ne bo šlo brez takšnega posega-

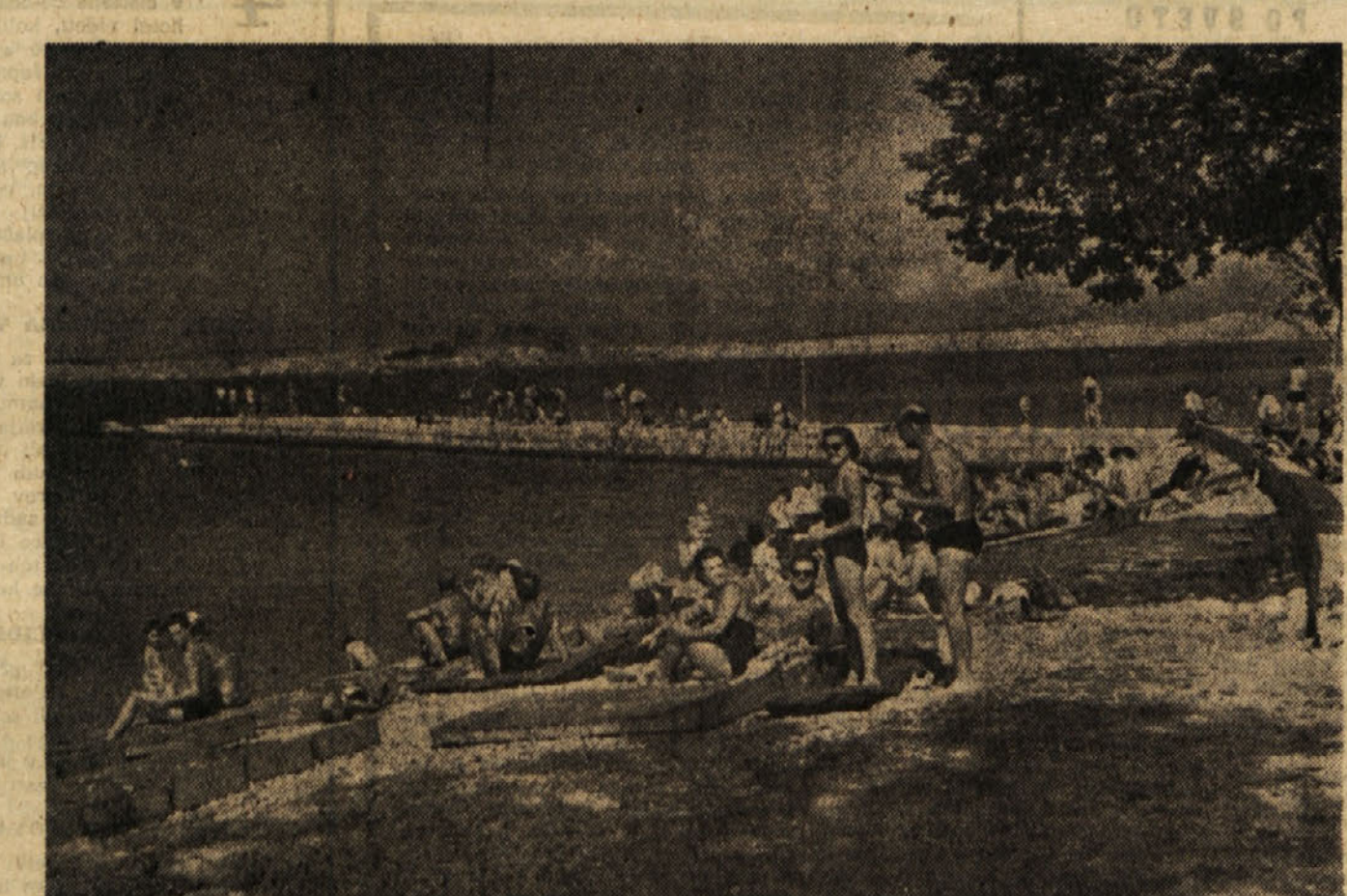
Samopostrežni trgovini v Kisovcu in Zagorju

Ze nekaj časa si zagorski občinski ljudski odbor prizadeva izboljšati stanje trgovine v občini. Predčasno je osvojil poročilo in predloge posebne komisije okrajne trgovinske zbornice iz Ljubljane, ki je pregledala stanje trgovske mreže v zagorski občini.

Prvi sadovi vztrajnega in načrtnega urejanja trgovske mreže v Zagorju ob Savi so letos že vidni. V mesecu maju so odprli novo modno trgovino trgovskega podjetja »Poročnja« na Cesti Borisa Kidriča in »Delikatno«, poslovalnico kombinata »Bemone« iz Ljubljane-Zolaga.

Kot vse kaže, bo pa Zagorje ob Savi do konca leta še dve novi samopostrežni trgovini. Prvo v naselju Kisovec v sestavi tamošnjega potrošniškega centra, Z deli pri gradnji in ureditvi tega centra bodo pričeli že v nekaj dneh. Drugo samopostrežno trgovino bodo pa uredili v središču Zagorja.

Samopostrežni trgovini bo opremlilo in upravljalo trgovsko podjetje »Prehrama« iz Ljubljane.

TAKO JE NA DOPUSTU OB MORJU V CRIKVENICI, KJER LETUJEJO IZ REVIRJEV Z RUDNIKA ZAGORJE, MEHANIKE TRBOVLJE, STEKLARNE HRASTNIK, STROJNE TOVARNE TRBOVLJE, CEMENTARNE, ELEKTARNE TRBOVLJE IN DRUGI NAŠI DELOVNI LJUDJE PER SI NABIRAJO MOČI, KO SE PONOVO VRNEJO V SVOJE DELOVNE KOLEKTIVE. NA SLIKI NA PLAZI V CRIKVENICI KJER LETUJEJO ZAGORSKI RUDARJI.

TEDNIKOV OKVIR

Uradne ure

Plaščeti napisi na naših uradih opozarjajo prilice. Uradne ure n. pr. vsak torek in petek od 8. do 12. V državnih ustanovah so pred meseci za potrebe mnogih državljanov uvedli uradne ure po enkrat tedensko tudi popoldne, kar so ljudje toplo sprejeli, saj jim dopoldanska služba poprej ni dovoljevala, da bi lahko uredili nekatere svoje opravke popoldne. Zato so hoče noče morali zamenjati službo, čestokrat pa vzeti tudi dopust.

Toda v sestavku ne gre za popoldanske uradne ure, gre predvsem za to, ali se strogo držimo teh ur ali ne. Pot me je pred dnevi dvakrat zanesla v naše pisarne. Pričel sem se o tem.

Ni bil uradni dan. Nujno sem potreboval potrditev nekega dokumenta. Potrkal sem na vrata pisarne in potem vlijudno prosil, če mi lahko potrdi dokument. Dobim kratek odgovor: - Niso uradne ure! - Potem jih le prepičam, da gre za nujno zadevo. Počasi mi ustrežejo.

Vem, da red mora veljati vsespod, tudi v pisarnah. Toda če gre za nekaj, kar terja hitro rešitev, potem uradne ure ne bi smele biti ovira.

In spet drugi primer. Uradne ure so se končale natančno ob enajstih. Zamudil sem imel, recimo petindvajset minut. Prišel sem iz Zagorja v Trbovlje. Tokrat ni šlo za »nujno zadevo«, le za malenkostno uslugo, ki pa je zahtevala omenjeno pot. - Ne morem, zaključili smo že - je bil odgovor uslužbenke. In spet preprečevanje. Po naključju uslužbenka vidi na dokumentu moje ime. - A, vi ste! Kako ste se spremenili? In problem je bil rešen. Pa tem se vprašal, ali »obraz« v naših pisarnah še kar naprej velja? X.

Trboveljska delavska godba na pihala igra v Ljubljani!

Verjetno se je že marsikdo začudil, ko je ta teden opazil naše godbenike v slavnostnih rudarskih uniformah odhajati na vlak proti Ljubljani.

Na povabilo okrajnega in občinskega Sveta Svobod so godbeniki sklenili pogodbo, da bodo v sklopu turističnih prireditev igrali v Ljubljani na letnem vrtu pred Figovcem promenadne koncerte. To povabilo je našim godbenikom, čeprav je združeno s precejšnjim naporom, vsekakor lepo priznanje za dosežene uspehe, obenem pa dobra izpodbuda za nadaljnje delo.

Do sedaj so odigrali v Ljubljani že tri koncerte. Zelimo jim mnogo uspeha pri nadaljnjih koncertih in pa, da bi s pomočjo pristojnih forumov kmalu adaptirali stavbo, ki jim je dodeljena, v Godbeni dom, v katerem bodo lahko nemoteno vadili in vzgajali naraščajočo.

IZ DELA ORGANIZACIJ SOCIALISTIČNE ZVEZE

Priprave na konferenco

V litjski občini je razpravljal o zaključkih zadnje pokongresne konference organizacije SZDL litjske občine bo 24. Lrajnih organizacij Socialistične zveze, doslej jih je pa bilo 25. Dosedanje organizacije SZDL v Javorju, na Kresniškem vrhu, v Ponovikah, v Cerovu in v Ješči se bodo pridružile bližnjim krajevnim organizacijam, na novo pa bodo ustanovili krajevne organizacije SZDL. Ja-

osnovna organizacija SZDL vsaj najpotrebnejše prostore.

Po sklepu zadnje pokongresne konference organizacije SZDL litjske občine bo 24. Lrajnih organizacij Socialistične zveze, doslej jih je pa bilo 25. Dosedanje organizacije SZDL v Javorju, na Kresniškem vrhu, v Ponovikah, v Cerovu in v Ješči se bodo pridružile bližnjim krajevnim organizacijam, na novo pa bodo ustanovili krajevne organizacije SZDL. Ja-

Tako bodo na področju občine Litija najkasneje do 15. oktobra končane konference krajevnih organizacij Socialistične zveze, na katerih bodo podrobneje obravnavali smernice, sprejete na V. kongresu Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije, ter druge naloge, ki takako organizaciji Socialistične zveze pri vsakodnevnem delu. Kazno je, da bo na večini konferenc krajevnih organizacij SZDL telesa beseda o primernih prostorih, ki jih potrebujejo krajevne organizacije za delo, zato bo treba do- seči, da dobijo v prihodnje vsaka

osnovna organizacija SZDL vsaj najpotrebnejše prostore. Po sklepu zadnje pokongresne konference organizacije SZDL litjske občine bo 24. Lrajnih organizacij Socialistične zveze, doslej jih je pa bilo 25. Dosedanje organizacije SZDL v Javorju, na Kresniškem vrhu, v Ponovikah, v Cerovu in v Ješči se bodo pridružile bližnjim krajevnim organizacijam, na novo pa bodo ustanovili krajevne organizacije SZDL. Ja-

vorje, Kresniški vrh, Ponovik, Cerova in Ješči.

Po 15. oktobru bodo tako v litjski občini naslednje krajevne organizacije Socialistične zveze: Kresnice, Jernica, Ribče, Vače, Sava, Polnik, Dole, Gradisce Laze, Gjadisce, Gabrovka, Moravče, Zgornja Jablanica, Breg, Crni potok, Primskovo, Velika Kostevnica, Slagarske poljane, Velikar, Slana, Zavrtnik, Podstaniur, Zgoraj Log, Litija I, Litija II

in Smartno pri Litiji.

V prihodnjih dneh se bodo na občinskem odboru Socialistične zveze sešli vsi dosedanj prireditelji in tajniki organizacij SZDL na posebnem sestanku, na katerem bodo govorili o pripravah na konference krajevnih organizacij Socialistične zveze in o ostalih trenutnih nalogah, razpravljali pa bodo tudi o ustanavljanju sekcij pri krajevnih organizacijah SZDL.

TELEGRAMI

SREČANJE Z IZSELJENCI

V sredo zvečer je priredila podružnica Izseljenske matice v Trbovljah prijeten večer za izseljence na Kleku. Udeležilo se ga je precejšnje število naših rojakov iz Francije, Nemčije, Holandije in drugod, pozdravila pa sta jih predsednik podružnice Izseljenske matice Trbovlje Tone Kukovica in predsednik sveta za kulturo Stane Suštar. Na prijetnem večeru je izseljence zabaval ansambel »Veseli rudarji«, ki je izvedel tudi krajši kulturni program.

TRBOVLJE. - V vseh štirih zasavskih občinah, v Trbovljah, Zagorju ob Savi, Hrastniku in Litiji razpravljajo o sestavi petletnih perspektivnih načrtov gospodarskega razvoja za obdobje 1961-1965.

ZAGORJE OB SAVI. - V restavracijskih prostorih hotela Kum v Zagorju ob Savi je bil v petek zvečer sprejem za rojake - izseljence, ki se v teh dneh mudijo na obisku v tem mestu. Po dobrodošli predstavnika zagorskega občinskega komiteja Zveze komunistov in ljudske mladine so razpravljali o nekaterih problemih hrastniške mladine in napravili sklepe za izboljšanje dela mladinske organizacije.

TRBOVLJE. - V vseh štirih zasavskih občinah, v Trbovljah, Zagorju ob Savi, Hrastniku in Litiji razpravljajo o sestavi petletnih perspektivnih načrtov gospodarskega razvoja za obdobje 1961-1965.

TRBOVLJE. - Kakor smo izvedeli, se je Turistična zveza Slovenije domenila z RTV Ljubljana za snemanje turističnih propagandnih filmov, ki jih bo predvajala Jugoslovanska televizija. Med kraji, kjer bodo snemali turistične filme, omenjajo tudi Zasavje.

HRASTNIK. - Na sestanku predsedstva občinske organizacije Socialistične zveze v Hrastniku so skupaj s predsedniki krajevnih organizacij in krajevnih odborov govorili o problematiki krajevnih organizacij SZDL in o ustanavljanju sekcij pri njih.

80-191 kliče 02

LITJA 02 (POSTAJA LM LITJA)

V noči od nedelje na ponedeljek je sezonski delavec Ivan Liseč, zaposlen v Kresniški industriji zaplen, ustreli v glavo in trebuch 45-letno Francisko Kukovica iz Kresniških poljan. Liseč je bil do sedaj še dvakrat poročen in oblikar ločen, zadnje čase je pa bil v konkubinatu z neko žensko, a je tudi s to pretrgal razmerje. Zato je poizkušal navezati razmerje s Kukovico, ki pa ni bila za to, in je Liseč iz maščevnosti dvakrat streljal nanjo. Po tem dejanju je storilec pobegnil neznan kam, ranjeno Francisko Kukovica so pa prepeljali v bolnišnico, kjer so jo operirali. Zdravstveno stanje Kukovice je kritično.

ZAGORJE OB SAVI 81-002 (POSTAJA LM ZAGORJE OB SAVI):

V zadnjem tednu ni bilo na območju postaje LM Zagorje ob Savi prometnih nesreč.

TRBOVLJE 02 (POSTAJA LM TRBOVLJE):

V petek, 19. avgusta, je bila prometna nesreča na Trgu revolucije ob 5.55. Mopedist Edi Skrabar se je peljal z mopedom iz smeri železniške postaje proti Trbovljam po desni strani cestišča. Iz nasprotni smeri se je pa peljal Franc Gračnar, tudi po desni strani ceste. Nasproti zgorajnjega vhoda v STT je prečkala cestišče neznan ženska. Da ne bi podrla na tla neznan ženska, je kolezar zavil na levo, pri čem se je pa zaletel v mopedista. Kolezar in mopedist sta bila hujše telesno poškodovana, na mopedu in kolesu je pa okoli 7000 din škoda.

HRASTNIK 81-002 (POSTAJA LM HRASTNIK):

V zadnjem tednu ni bilo na območju postaje LM Hrastnik prometnih nesreč.

ZIDANI MOST 81-002 (POSTAJA LM ZIDANI MOST):

V zadnjem tednu ni bilo na območju postaje LM Zidani most prometnih nesreč.

RADEČE 81-002 (POSTAJA LM RADEČE):

V zadnjem tednu ni bilo na območju postaje LM Radče prometnih nesreč.

VREME

ZA ČAS OD 25. AVGUSTA DO 4. SEPTEMBRA:

Med 27. in 30. avgustom včasih krajevne nevihte, zlasti okrog 30. avgusta. V ostalem lepo poletno vreme. - Okrog 4. septembra zopet krajevne nevihte. Dr. V. M.

PRI DELU V TRBOVELJSKI MEHANIKI

Večja osebna potrošnja in višji življenjski standard

Za prvo polletje letošnjega leta so v gospodarskem razvoju v trboveljski občini naslednje značilnosti: presežena predvidena realizacija, naraščanje proizvodnje v industriji in ostalih gospodarskih dejavnostih, večja osebna potrošnja in višji življenjski standard. Smernice in ukrepi za gospodarski razvoj občine Trbovlje, predvideni z družbenim načrtom, so bili tako v celoti doseženi.

Gospodarstvo trboveljske občine je v prvem polletju letošnjega leta uspešno napredovalo. Vzporedno s tem se je pa razvijala tudi negospodarska dejavnost za 10%. V primerjavi z istim obdobjem lanskega leta se je povečal družbeni bruto produkt za 11%, a namodni dohodek za 16%, pri tem se je pa število zaposlenih povečalo za 4%.

Tudi investicijska dejavnost se je močno povečala. Kljub temu pa letni plan investicijske dejavnosti ne bo v celoti realiziran, predvsem še v gospodarstvu, ker so posamezne gospodarske organizacije pred-

videle preveč investicijskih vlaganj. Posebej pri posojilih so nastopile težave in bo mogoče nekatere investicije dokončati šele v letih 1961 in 1962. Negospodarske investicije bodo pa po načrtu izvršene letos. Investicijska sredstva so, oziroma še bodo v rudarstvu in industriji naložena v gradnjo, rekonstrukcijo in razširitev obratov. Tako bo omogočeno boljše izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti in nadaljnji razvoj gospodarskih organizacij. Investicijska dela potekajo v Cementarni (rekonstrukcija obrata), na Rudniku Trbovlje-Hrastnik (razširitev obrata Dol), v Električni (novogradnja tovarne zidavalnice in elektrofiltrskega pepela). Za kmetijstvo namenjena sredstva se bodo porabila za nakup plemenske živine, za adaptacijo skladišča in popravilo hleva, popravila se še gozdne poti. Za gradbeno podjetje bodo nakupili novo mehanizacijo in zgradili nove prostore, uredili in povečali prodajne zmogljivosti v trgovini na drobno, v gostinstvu bodo urejali lokale ter po-

večali zmogljivost obrti. Sredstva, namenjena za komunalno dejavnost, bodo porabila za povečanje osnovnih sredstev, za gradnjo transformatorskih postaj, za razširitev električnega omrežja in za ostale komunalne naprave.

Razpoložljiva sredstva za negospodarske investicije bodo porabljena za potrebe družbenega standarda in za izboljšanje življenjskih pogojev prebivalcev občine Trbovlje, tako za popravilo in zidanje novih stanovanjskih hiš, za gradnjo osemletke v Trbovljah, za gradnjo tribunne na stadionu SD Rudarja in za strožje manjše komunalne dejavnosti.

V tem obdobju so precej porasli tudi osebni dohodki zaposlenih. Skupni osebni dohodek se je v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta povečal za 22%.

Ob vsem tem je pa treba opozoriti na zaposlevanje delovne sile. Če s smernicami družbenega načrta za leto 1960, tako zveznega, republiškega in okrajnega ter občinskega, je določeno, naj se ne zaposluje nova delovna sila in tako povečuje proizvodnja. Zato je zanimiva za Trbovlje naslednja ugotovitev: z družbenim planom je določeno, da naj bi bilo v trboveljski občini v letošnjem letu zaposlenih 5239 delavcev in uslužbencev.

Podatki pa kažejo, da je to število preokračeno za 283 zaposlenih ali za 3,8%. V tem izkazuje največjo prekoračenje industrija (80 več zaposlenih) in obrt družbenega sektorja (94 več zaposlenih). Gradbeništvo, promet, trgovina, komunala in kmetijske zadruge zaposlujejo po največ štiri nad določenim številom, družbeni sektor gostinstva pa tri manj. Nujno potrebno bo stalno nadziranje gibanja števila zaposlenih in treba bo do sledno vztrajati, da se smernice družbenega načrta občine v celoti izpolnjujejo. Saj drža, da ne gre na ta način večati proizvodnjo.

OB POLLETJU V GOSPODARSKIH ORGANIZACIJAH V LITJSKI OBČINI

Storilnost nenehno raste

Letošnje leto v litjskih gospodarskih organizacijah uspešno izpolnjuje proizvodne naloge. Kljub znižanju števila zaposlenih za 1,7 odstotka v primerjavi z lanskim letom, je proizvodnja porasla za 20,4 odstotka.

V litjski občini so dosegli v vseh gospodarskih organizacijah pri izpolnjevanju planskih nalog proizvodnje znatne uspehe. V prvem polletju so izpolnili 54,2 odstotka letnega plana, v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta je pa porasla proizvodnja kar za 20,4 odstotka. Razveseljivo je dejstvo, da se je število zaposlenih v prvem polletju letošnjega polletja znižalo v primerjavi z istim obdobjem lani za 1,7 odstotka (predvi-

deni načrt zaposlitve delovne sile je bil izpolnjen le s 97,3 odstotka), v istem času se je pa storilnost povečala za 18,1 odstotka.

Na porast storilnosti in proizvodnje so nedvomno ugodno vplivali dobra stimulacija, izboljšani delovni pogoji, izvršene rekonstrukcije in v litjski predlinici pospešena proizvodnja. Razen tega je pa zanimiva ugotovitev, da je v prvem polletju litjski občini v prvem polletju letos porasel osebni dohodek za 37 odstotkov, čisti dohodek za 19,8 odstotkov, celotni dohodek za 23,8 odstotka itd.

V rudniku Sitarjevec na obratu Litja so lanskega leto proizvodnjo presegli za 8,8 odstotka, vso letošnjo proizvodnjo barita pa imajo že pro-

dano. Letos zaposlujejo 2,2 odstotka delovne sile manj kot lani, produktivnost so pa povečali za 12,8 odstotka. Vzporedno s tem se je pa znižala lastna cena.

V kresniški industriji apna v Kresnicah so ob polletju izpolnili le 49,5 odstotka letnega proizvodnega načrta, operativni načrt so pa presegli za 4 odstotke. Od lani so povečali proizvodnjo za 9 odstotkov, storilnost je pa porasla za 8 odstotkov. V kresniški industriji apna so se povečali osebni dohodki za 39 odstotkov, realizacija pa za 36 odstotkov.

Lesna industrija Litja je izpolnila 47 odstotkov količinskega proizvodnega načrta, v primerjavi s istim obdobjem lani se je pa povečala proizvodnja za 26,8 odstotka. Število zaposlenih so znižali za 2,5 odstotka. Produktivnost so povečali za 18,5 odstotka, realizacijo za 19,15 odstotka, osebni dohodek pa za 62,26 odstotka.

V litjski Predlinici so predvideni proizvodni načrt za prvo polletje letos presegli za 8 odstotkov, proizvodnjo istega obdobja v lanskem letu pa presegli za 22 odstotkov, kljub temu, da zaposluje 5 odstotkov delavcev in delavk manj, kakor je bilo določeno z

družbenim načrtom. Načrt je tudi določal, da se bo v litjski predlinici povečala produktivnost za 11,2 odstotka, že v prvem polletju pa je bila za 17,9 odstotkov nad načrtom. Na povečanje storilnosti je vsekakor ugodno vplival sistem nagradovanja, saj je povprečna plača v tovarni 19.793 din. V prvem polletju letos je porasla realizacija za 37,96 odstotka, osebni dohodek pa za 54,23 odstotka.

V Tovarni usnja in krzna v Šmartnem pri Litji so predvideni količinski načrt proizvodnje dosegli za 49,9 odstotka, proizvodnjo iz istega obdobja lanskega leta za 17,3 odstotka, storilnost je pa porasla za 13,3 odstotka. Realizacija je bila dosežena s 96,66 odstotka (precejšnja zaloga usnja, ki bo prodana šele v drugem polletju), osebni dohodek je pa za 9,71 odstotka večji.

ATLETSKO TEKMOVANJE

V okviru priprav na praznovanje 45-letnice trboveljske termoelektrarne je bilo prejšnji teden atleško tekmovanje med posameznimi obrati podjetij. V prihodnje imajo v načrtu še druga tekmovanja.

Človek - človeku

Naselje Stavbe v Litji so že več let v znamenju gradnje novih blokov, kar prinaša stanovalcem tega predela razne nevednosti. Vsakodnevno poslušanje trušča ter ropota je za vsakogar mučno in neprijetno. Razen tega je okolica stanovanjskih hiš vedno v neredu, z gradbišč se dviga prah, ki se prenaša na okolico, itd. Rekl boste, da brez tega vendar ne gre in da je ta problem povsod. Res je tako, vendar je pa tudi res, da delavci na gradbiščih včasih ponagajajo z nevednostmi, ki jih ne bi bilo treba, če bi imeli le malo obzirnosti in čuta za delo drugih.

Nedavno tega mi je potožila gospodinja iz hiše, zraven katere grade nov stanovanjski blok, da je sušila perilo na prostoru, ki je zato določen. V tistem času je pripeljal traktorist poln avto opeke, ter ga izpraznil kar poleg obesnega perila. Lahko si mislite, kakšno je bilo potem perilo, saj je bilo nekaj časa kar zavito v rdeč prah, ki se je dvigal iz kupa zidne opeke.

Ali v tem primeru traktorist res ne bi mogel ravnati drugače?...

PO SVETO

Pretekli teden smo morda prekažili pomembno ločnico v zgodovini našega planeta: vesoljska ladja, sovjetska vesoljska ladja je poletela 300 km visoko in se je neposredno vrnila na zemljo; vrnila sta se tudi njena potnika - ljubka psička Belka in Strelka - živa in zdrava. Storjen je bil še korak bliže k osvajanju vesolja korak bliže k popolnejšemu ovladavanju prirode. Nedvomno velik, zelo velik dogodek v zgodovini našega planeta.

In vendar je nekako zbledel v seneli pritičavih dogajanj, ki so čisto »zemeljska«. Kriza v Kongu je našla epilog pred Varnostnim svetom, katerega je generalni sekretar OZN Hammarskjöld pozval, naj se izreče o njegovem dosežanju delu in naj presodi, ali so hude obtožbe, ki jih je na račun Hammarskjölda osebno in na račun OZN oziroma njene akcije v Kongu izrekel kongski premier Lumumba.

Razprava, ki je potekala polnih 24 ur, je bila dokaj burna in razgibana. Značilno zanj pa je, da so tudi govorniki iz afriških držav, na primer tuniški delegat in opazovalec iz Gvineje, izrekli popolno priznanje akcij OZN in njenemu generalnemu sekretarju osebno. Sovjetski delegat Kuznjecov, ki je v prvem delu svojega govora dal priznanje OZN, da je ustavila agresijo v Kongu, a takoj za tem očital Organizaciji združenih narodov, da te agresije ni izkoreninila, je na koncu razprave umaknil sovjetsko resolucijo, ki je nasprotovala načrtu generalnega se-

skretarja za nadaljnjo akcijo pomoči Kongu. Skratka, Združeni narodi so tudi ob tretjem zasedanju Varnostnega sveta, ki je razpravljalo o Kongu, dobili priznanje, da so opravili koristno in težavno delo v korist miru. Po zadnjih vestih iz Leopoldvillia je tudi premier Lumumba izjavil, da je popolnoma zadovoljen s potekom razprave v Varnostnem svetu in da

Toda tudi druga novica je iz Afrike. Ni še dolgo, kar smo najavili, da sta bivši francoski kolonialni ozemlj, Sudan in Senegalija, dobili neodvisnost, ter da sta se združili v Federacijo Mali (Mali je staro ime za neodvisno kraljestvo, ki je bilo pred stoletji na tem »ročju), ki je po dolgotrajnih in težavnih pogajanjih v Parizu uredila tudi svoj odnos s Francosko skupnostjo.

Pred nekaj dnevi pa je nenadoma prišla iz Daka vest, da je senegalska skupščina proglasila odepitev in samostojnost. Federacija je razpadla na sestavna dela, na obmor- sko Senegalijo in na celinski Sudan; vse sudanske uradnike, ki so zasedli položaje v Senegaliji, so pod voja-

sko stražo s posebnim vlakom poslali nazaj v Sudan. Skratka, nekaj mesecev po rojstvu, se je mlada Federacija razšla. Dogodek sam na sebi opozarja na nekaj. Proglasitev neodvisnosti afriških dečela še ne pomeni konca težav in konca problemov. Rekl bi lahko prav nasprotno. Po proglasitvi neodvisnosti pridejo ti problemi toliko bolj do veljave in izraza, ker

so tiste sile, ki so jih prej dušile, izginile. Obmoroka in zato bogatejša Senegalija je proglasila odepitev od neprimerno bolj zaostalega in revnejšega Sudana; ta akt je nekako »objektivno« pojasnil in razumljivo, prav tako kot je bil objektivno pojasnil centralizem, ki so ga Senegalci očitali Sudanu. Afrika, ki se v XX. stoletju oblikuje v individualne nacionalne subjekte, je morda bolj kot kdaj koli prej potrebna pomoč, pomoč brez kakršnih koli pogojev in stranskih računov, če nečemo, da ne bo v svojih porodnih krčih postala šahovnica bloke s tega dvojnega: mlade afriške države pa črne in bele figure na tej šahovnici.

Trejni dogodek, ki ga nameravamo obravnavati, pa je iz Latinske Amerike. V San Joséju zaseda konferenca ameriških držav; sem sodijo tudi ZDA. Le-te so imele še do nedavnega večjo težo kot vseh 20 repu-

blik južno od Rio Grande skupaj. Razvoj zadnjih desetih let, posebno pa razvoj po uspešno izvedeni kubanski revoluciji, pa je zavzel drugo smer, prav nasprotno tej.

Prva točka zasedanj je bila venezuelska pritožba proti Dominikanski republiki, ki je aktivno sodelovala pri pripravah na atentat proti venezuelskemu predsedniku Betancourtu. Venezuela je zahtevala radikalne ukrepe proti diktatorskemu režimu Trujilla v Dominikanski republiki, to je prekinitev diplomatskih odnosov in gospodarsko blokado države, dokler se le-ta ne demokratizira, to je, dokler se ne spremeni režim, ki se vzdržuje na oblasti s pomočjo policije in ameriških dolarjev.

Ameriški zunanji minister Herter je skušal venezuelsko zahtevo ublažiti in je predlagal milijeje ukrepe, češ, da je Dominikanska republika »na poti demokratizacije«; v mislih je imel odstop Trujilla, ki pa ga je nasledil njegov najbližji sodelavec. Toda na konferenci v San Joséju so kljub temu sprejeli resolucijo, ki priporoča državam »am pan-ameriške organizacije, da nekretno »drže« Ciudad Trujillo. To je velika zmaga novega vetra, ki veje čez latinskoameriški kontinent; nekaj držav, med njimi Mehika, je že uresničilo priporočilo iz San Joséja, čeprav konferenca še ni končana. V drugem delu bodo obravnavali odnose med ZDA in Kubo, ki so se v zadnjem času neverno vzostili. Resolucija proti Dominikanski republiki pa zgovorno odkriva, kje so simpatije latinsko-ameriških držav.

Kongo, Mali in San José

- NAROČNIKI ZASAVSKEGA
- TEHNIKA IMAJO PRI
- MALIB OGLASIR
- OSMRTNICAH IN ZAHVA
- LAB 50-ODSTOTNI POPUST

MLADINCI IN MLADINKE, KI IMAJO VESELE DO IGRIJANJA

DPD Svoboda Trbovlje II vabi mladince od 4. razreda osemletke naprej, ki imajo veselje do igranja v tamburaškem zboru, da se priklasio v to novo ustanovljeno sekcijo. Priglasitve sprejema vsak dan od 17. do 19. ure v klubu Svobode Trbovlje tov. Askere, upravniki kluba. Če bo priglasencev dovolj, bodo ustanovili dve skupini, za mladinke in mladince posebej. Vaje bodo redno vsak teden dvakrat. — Priglasitve sprejemajo do 1. septembra 1960.

Na kratko po domovini

NOVA LADJA SPLOSNE PLOVBE V PIRANU

V sredo, 17. avgusta, je prevzela Splošna plovba iz Pirana v ladjedelnici »Uljanič« svoj tretji novi tramer, ki so ga zgradili v tej ladjedelnici s sredstvi X. natečaja za gradnjo ladij trgovskega brodograditelja. Tramer »Korotan« ima 9260 bruto ton in 12.500 ton nosilnosti. Na svojem prvem potovanju bo »Korotan« zamenjal motorno ladjo »Bohinj« na »vlogi« iz Kopra do New Yorka.

VELIK PORAST HRANILNIH VLOG

V Jugoslaviji so hranilne vloge v zadnjem času močno porastle. Vsek mesec so vloge večje za dve milijardi. Konec junija je bilo v Jugoslaviji za 82 milijard hranilnih vlog. Varčevanje je najbolj razvito v Sloveniji, kjer je relativno tudi največ hranilnih vlog (19,1 milijarde din).

IV. SEJETA TEHNIKE V BEOGRADU JE ODPRT

Te dni so v Beogradu odprli IV. sejem tehnike, na katerem sodeluje 25 držav. Letos prvič razstavlja tudi Kuba. Število razstavljalcev je letos veliko večje in je razstavni prostor pretesen. Letos razstavlja na sejmu 1128 podjetij, in sicer 420 domačin in 709 iz tujih držav. Na sejmu sodeluje tudi Strojna tovarna iz Trbovelj s svojimi proizvodi v miniaturni obliki.

SOFER I REPREČIL EKSPLOZIVO

Na železniški postaji v Krusevcu so natakali v cisterne 95-odstoten alkohol. Neki delavec je hotel videti, koliko je v cisterni prostora in je posvetil vanjo z železniško svetilko, čeprav je imel pri sebi žepno baterijo. Alkohol se je v hipu vnel. Pločeni so zajeli moža, ki se je spreminjal v gorečo baklo. Sofer Dragiša Smiljković je tvegati življenje, ko je skočil na gorečo cisterno. Po treh neuspešnih poskusih se mu je posrečilo zapreti jekleni pokrov cisterne in je s tem preprečil eksplozijo. 2000 l alkohola. Nepravični delavec je pa plačal svojo nepravilnost z življenjem. Zaradi opeklin na dveh tretjinah telesa je po 40 urah umrl.

OTROŠKA PARALIZA V VIROVITICI

V Virovitici je zbolelo za otroško paralizo 29 otrok. Pet izmed njih bodo v kratkem odpustili iz bolnišnice, vendar zaznamujejo en smrtni primer. V mestu še vedno velja prepoved zbiranja ljudi ter so gostinski lokali in podobni obrati še do nadaljnjega zaprti. Tudi na področju občine Karlovac je troje primerov obolenj na otroški paralizo. Obolenja so se v zadnjih tednih pojavila v okrajih Vinkovci, Našice in Daruvar, kjer je obbolelo 34 ljudi. V vseh teh krajih so napravili podobne varnostne korake kot v Virovitici.

NA TOPČIDERU SO NASLI GRANATE

Ko so na Topčideru v Beogradu delavci kopali predor, so našli na neeksplozirane granate in mine. Izkopali so jih prvotno 260. Po pripovedovanju ljudi je eksplozirala med vojno letalska bomba ter so v jami, ki je nastala, zakopali večjo količino razstreliva.

NAJVEČJA JUGOSLOVANSKA LADJA

Prejšnji teden so v reški ladjedelnici dogradili največjo jugoslovansko ladjo, orjaški tanker »Peter Zoranič«. Ta gigant je dolg 102 m in ima 25.400 bruto registrskih ton. Kolektiv reške ladjedelnice je lahko upravičeno ponosen na to ladjo, saj je z njo brez dvoma dosegel največji uspeh.

Uspeh ne more izostati

Litija. Sobota in še jutro z meglo. Jutra, ki so v Zasavju, ko se poletje na pol poti preobrne na jesen, običajna. Prva postaja — litijski trg, če ga sploh smemo tako imenovati. Nekaj kvadratnih metrov ima nasproti restavracije in nekaj miz. Ugotovitev: slabo založen. Fižol in solato lahko gospodinjke pridelajo doma, ker se ni stiske za prostor za vrtnice. Manjka pravega trga, da bi bilo vsaj sadja in zelenjave na izbiro, a to še ni tako hudo, ker pozneje ugotovim, da prodajajo sadje in zelenjavo tudi po litijskih trgovinah. In cene: če kar zmerne, skoro bi pričakoval, da bodo nižje, ker ima Litija le krepko kmečko zaledje, ki bi lahko pošiljalo na trg dovolj takih dobrot in še peceni.

Cesta se prične vijugati. Malo klanca, potem nekaj streljave naravnost, pa spet klanec in ovinki. Ko pregledujem spotoma deske, na katerih je označena oddaljenost krajev, ugotovim, da naprečujem kar hitro. Iz Litije do Smartnega ni daleč.

njata radijski sprejemnik in pa potujoči kino (s tehniko ali drugimi krajšimi filmi).

Stanovanjsko skupnost imajo le v Litiji, a ta ni povsem zaživel. Pripravljajo pa ustanovitev stanovanjske skupnosti tudi v Smartnem. Vzporedno s pripravo na ustanovitev nove stanovanjske skupnosti pa bo treba pomagati, zlasti še litijski. Doslej je še vse premalo skrbi za družino. Govorijo že, da bi otroški vrtec pridružili stanovanjski skupnosti, mislijo pa tudi na ustanavljanje raznih novih servisov za pomoč zaposlenim gospodinjam ter za pomoč hišnim svetom.

Nobenega dvoma ni, da bo stanovanjska skupnost uspešno delala takrat, ko bodo prav vsi člani spoznali, da je skupnost njihova in da ji morajo pomagati, da se usposobi, da bo pozneje lahko pomagala njim samim.

Podobno, kot je s stanovanjsko skupnostjo, je v Litiji z družbeno prehrano. Prvi koraki so sicer že storjeni. V litijski predilnici in v šmarski Tovarni

že pri razpravi o gospodarjenju v gospodarskih organizacijah v zagorski občini za leto 1959 je bilo poudarjeno, da bo nujno potrebno posvetiti HTZ pri delu večjo skrb, pa tudi preventivnim zdravstvenim ukrepom. V letu 1959 je bilo izgub na vrednosti v proizvodnji zaradi nezgodnih in bolezenskih izostankov približno za 143 milijonov dinarjev — procent izostankov z dela zaradi boleznih in nezgod je pa znašal 6,5 in je bilo tako izgubljen 65.177 dnl. Zanimiv je podatek, da so podjetja v občini Zagorje vplačala v letu 1958 nad 7 milijonov dinarjev prispevka za soc. zavarovanje nad določeno stopnjo prispevka za to zavarovanje med določeno stopnjo. Lani so pa gospodarske organizacije v zagorski občini morale vplačati že skoro 22 milijonov dinarjev prispevka nad to določeno stopnjo. Tako je bilo na enega zaposlenega vplačano lansko leto nad 600 dinarjev nad predvideno stopnjo prispevka za soc. zavarovanje.

Kljub temu, da je zbor proizvajalcev pri ObLO Zagorje že na februarjem zasedanju letos ob pripravi in obravnavanju letošnjega družbenega plana in obračuna občine razpravljali o higiensko-tehnični

zaščiti pri delu in sprejel ustnena priporočila in sklepe, da podjetja posvetijo preventivnim ukrepom glede zdravstva in varnosti večjo skrb in pazljivost, se to stanje v gospodarskih organizacijah ni bistveno spremenilo, nasprotno — podatki za I. tromesečje letošnjega leta celo kažejo, da je bilo v prvih treh mesecih v primerjavi z lanskim letom v istem razdobju izgubljen 25% več dnl zaradi nezgodnih in bolezenskih izostankov, ali:

TRBOVLJE. — Ze nad 30 planincev je doslej prehodilo pot Zasavske planinske transverzale. Absolventi Zasavske planinske transverzale prejmejo lično spominsko značko, ki je značilna za pokrajino, po kateri poteka in je osnutek zanjo izdelal tajnik zagorskega planinskega društva Mirko Weinberger.

ZAGORJE OB SAVI. — V nedeljo zvečer je bilo v velikem dvorani doma SD Proletarca zaključeno praznovanje 10-letnice obstoja košarkarskega kluba Proletarec. Ob jubileju, čigar pokrovitelj je bil predsednik zagorskega občinskega ljudskega odbora, so priredili številna uspeha tekmovanja.

ljal na enem izmed svojih prihodnjih zasedanj tudi občinski ljudski odbor, ki je na zadnji seji sklenil, naj Inspekcija za delo pripravi obširno strokovno poročilo o tem vprašanju, še posebej pa, kako gospodarske organizacije odstranjujejo pomanjkljivosti pri zaščiti dela v svojem podjetju.

Dejstvo je, da znatni izpad dnl zaradi nezgodnih in bolezenskih izostankov precej slabe delovne uspehe gospodarskih organizacij. Zato je povsem razumljivo, da se je za rešitev tega problema zavzel tudi sam občinski ljudski odbor. Če se bodo s potrebno vneto lotile tega vprašanja tudi gospodarske organizacije v zagorski občini, uspeh ne more izostati.

POGLED NA GRAD PONOVICE

Spotoma se ustavim ob spomeniku žrtvam fašizma. Lep spomenik, samo okolič bi kazalo bolje urejevati, da bo vredna spomenika.

Kot pozneje govorim z ljudmi, mi ti navdušeno pripovedujejo, da bodo letos le pričeli graditi poslopje za novo osemletko v kraju. Nova šola bo stala na prostoru iz Smartna proti Črnemu potoku.

Letos bodo poučevali na šoli kar v štirih izmenah. Če zvemo še, da imajo nekateri otroci do šole tudi po dve uri in pol, se zamislimo. Pogoj ni najboljši.

Zato ni čudno, če so uvedli v Smartnem krajevni samoprispevek. Na ta način so zbrali preko 7 milijonov dinarjev. Računajo, da bo novo šolsko poslopje, če bo vse bo volji, pod streho še pred novim letom.

Kot vse kaže, bodo v Smartnem še letos vrteli tudi filme, in sicer v preurejeni dvorani zadružnega doma. Doslej so morali Smartnani v kino v Litijo. O tem, da bi tudi v Smartnem vrteli filme, so v kraju že dolgo razpravljali. Sedaj jim bo pa pomagala šmarska tovarna usnja in krzna. Opremila bo dvorano, uredila kabinu in kupila kinoprojektor. Računajo, da bodo vseni v Smartnem že prvi zabrali v zadružnem domu kinoprojektorji.

S krepkimi koraki je pričela prodirati v litijske vasi tudi televizija. Sicer imajo za zdaj televizijski sprejemnik le v Stangi. Pri nakupu sta domačinom pomagala še Svet Svoboda in litijski občinski odbor SZDL. Televizor imajo za zdaj v šoli; od meseca maja, ko so ga kupili, pa imajo vedno dosti gledalcev.

Sicer pa že razmišljajo o nakupu televizijskih sprejemnikov tudi na Dolah in v Javorju. Upajmo, da bodo tudi tam zbrali dovolj denarja, da ga bodo lahko kupili.

Računajo pa, da bodo imeli z leti po vseh večjih vaseh sprejemnike, saj bodo ljudje tako bolje seznanjeni z dogodki doma in po svetu, kot jih zdaj sezna-

usnja in krzna dobivajo delavci tople obroke. Težavneje je v litijski Lesni industriji, ki ima en obrat v Litiji, drugega pa v Smartnem. Ceno obroku bi v primeru, da bi kuhali hrano za oba obrata skupaj, precej povišal prevoz. Zato razmišljajo, da bi prehrano zaposlenih uredili tako, da bi za delavce, ki delajo na obratu v Litiji, dobili tople obroke iz obrata družbene prehrane litijske Predilnice, za one v Smartnem pa iz Tamošnje Tovarne usnja in krzna. Podoba je, da bo — kakor vse kaže — s toplimi obroki v podjetjih bolje.

V ostalem se pa Litijani hranijo v restavraciji »Pošta« nasproti železniške postaje, tisti iz Predilnice pa v lastnem obratu.

Jesen je skoro že pred vrati. In z njo tudi čas izobraževanja. V Litiji so letos sklenili poživiti dejavnost Delavske univerze. V lanskim izobraževalni sezoni delo ni bilo najbolj uspešno. Sicer pa velja dodati, da je tečaj za doseg izobrazbe popolne osemletke povsem uspel.

Letos bo litijska Delavska univerza pripravila predavanja večerne politične šole, predavanja za splošno izobrazbo in ostala poljudnoznanstvena predavanja.

Upajo še, da bo delo Delavske univerze v prihodnje uspešnejše tudi zato, ker jim je za vodstvo uspelo pridobiti upravnik, ki bo s tem stalno zaposlen.

Čas dopustov se bliža kraju. Delo društva in organizacij — bo kot povsod — po počitnicah spet zaživel.

Zdaj kaj posebno novega ni. V samem mestu polagajo nov vodovod. V Ustju blizu Smartnega gradi litijski »Gradbenik« novo stanovanjsko stavbo, v Gabrovki bodo zgradili stanovanja za učitelje, pa tudi v sami Litiji in Smartnem bodo še zidali. Prav bi pa bilo, da bi istočasno z dokončanjem del pri gradnji stavb uredili tudi okolico stanovanj. Pri tem delu bi pa lahko pomagali tudi stanovalci, saj j'm bo lepa okolica stanovanja samo v ponos.

Pismo od doma ...

— Tovariš, ali je zame kaj pošte?
— Ne vem, potrpi nekaj minut, bom pogledal!
Takšen pogovor sem imel vsak dan, pa tudi ob nedeljah z malimi pionirji, ki so bili na okrevanju v Mladinskem območnem okrevališču Glavnega odbora RK Slovenije na Debelem rtiču pri Ankaranu. Tam je bilo letošnje leto petkrat po približno 200 otrok, kar je skupaj tisoč.

Prepričan sem, da so otroci »bombardirali« s podobnimi vprašanji taboriščnega pismoono tudi po drugih taborih, koder so letovali in še letujejo naši najmlajši državljani zato, da si naberejo novih moči za učenje, ki se ga bodo spet lotili, ko se bodo znova odprla šolska vrata.

Kako, kako so se zasvetile oči tistemu, čigar ime sem začel! In kako so bili otočni vsi tisti, ki niso prejeli tekoče pričakovane pošte od doma, od svojih dragih, bodisi očka, mame, bodisi koga drugega, kamor so otroci pisali, kje so in kako jim je.

Resnično, tudi meni je bilo prav tako pri srcu kot tem malčkom.

Zato prosim vse tiste, ki imajo svoje otroke bodisi tu, bodisi tam, da jim zanesljivo pišejo, pa čeprav samo dopisnico s pozdravi, kajti nihče se ne bo s tem zamudil kdo ve koliko, in tudi to ne pomeni tolikšnega izdatka, da ga ne bi zmogel kdor koli trikrat na leto, tudi izraz ljubezni je to.

Skušajte se vživeti v otroško dušo in zamislite si, kako bi vam bilo pri srcu, če bi bili na otrokovem mestu tedaj, ko zve rasečarjanje: — Ne, zate pa ni danes nobene pošte!

Takšne otroke sem vedno dnevno tolažil: — Le potrpi, bo pa morda jutri kaj!

Naj bo pismo res tudi za otroka »Jutri«!

B. L.

VAS TURJE JE TUDI PRIJETNA IZLETNIŠKA TOČKA HRASTNICANOV

—Ej, tovariš, le ne tako počasi! Saj se boš ponoči naspal!

—Ce se vsi boljševiski tako neokretno sučejo okrog strojev, potem jaz že ne verjamem v njihov raj.

—Ne žali gospoda; po mojem mora biti to kakšen ruski princ, ki je pribežal v Francijo.

—Vede se res tako veličastno kakor kak grof; samo pogled ga, kako ti preklada steklenice — dejal bi, da pregleduje grajske kleti.

—Fantje, sram vas bodi! Tovariš tega dela se ni vajen, pa se ga bo še priučil.

Take opazke so srčale okrog Primoža Jamarja, ki je nekaj let pred drugo svetovno vojno začel delati v pivovarni Houblon na robu montmartrskega griča.

Kako je začel tja? To še njemu samemu ni bilo popolnoma jasno. Nekaj mesecev prej je diplomiral na pariški univerzi, kjer je študiral pet let. In pri slovesu od univerze se je zgodilo v njem nekaj čudnega: nenadoma se mu je zazdelo, da so ga v solah pitati z lažno modrostjo in da svet ni tak, kakršnega opisujejo v univerzitetnih predavalnicah. Zamakalo ga je, da bi skozi varljivo zunanjo prevleko pogledal v globino življenja. In kje bi bil ta pogled bolj zanimiv kakor v Parizu, kjer je življenje zgloščeno v nekakšnem velikanškem kotlu, razgretim od trenja družbenih plasti?

Ko da ga privlačeja neka nepremagljiva sila, je Primož ostal v Parizu, namesto da bi odpotoval z diplomom v domovino in zamenjal klop s profesorsko pravo. Kaj neki bo doživel, če se bo spustil v svetne pariškega življenja, ne da

bi se oziral nazaj za varnim pristanjščem?

Ni se mogel odtrgati od Pariza, in tako se je znašel čez noč v čisto drugačnem položaju. Učenja in izpitov je bilo konec, z njimi pa tudi štipendije; da bi mu starši še pošiljali denar, tega ni maral, in se je zato takoj oglasil na oglaš hiše Houblon, ki je potrebovala še nekaj delavcev.

Postavili so ga k stroju za polnjenje steklenic s pivom. Drugo za drugo jih je natikal na tulec kotla pod visokim pritiskom. Ker je bil stroj zastarel, se mu je prvi dan ena steklenica razletela; tako je za-

moža kakor nekakšnega neverjetnega čudaka. Pivo je prišel pretakati kar v lepi meščanski obleki in njegove bele roke so pričale, da se dotle ni ukvarjal z ročnim delom. Posebno pomenljivo so se pa delavci spogledali, ko ga je prišel kšigovodja še enkrat vprašat za naslov in mu je Primož odgovoril: — Square Albion 8. Vedeli so, da v tistem mogočnem bloku palač aristokratskem okraju Passy ni še nikdar stanoval noben delavec. In res je Primož tudi v novem položaju ohranil isto sobo, v kateri je prebil zadnje leto študija na Sorboni. Bolj zaradi stikov s francosko rodbino kakor iz

ti meša med nje in se ubada z delom, za katerega nima očitno nikakih sposobnosti. Da so mu nekateri pilepili vzdevek »boljševik«, ni nič čudnega, ker ga je bil v tistih časih deležen vsak tujec iz slovanskih dežel, ki se je gibal v francoskih delavskih krogih. Primož ga seveda ni zaslužil. Kvečjemu bi mu lahko očitali, da je bil pri odhodu z univerze podoben tistim ljudem, o katerih je dejal Ernest Renan, da so to »s knjigami natovorjeni osli«.

V pivovarni je začel delati konec februarja in dasiravno zima v Parizu ni huda, ga je vendarle spreletaval mrz. Vlažni pivovarniški

Primož se je nekako v zadregi zahvalil; bil je ves premlažen in se je komaj premagoval, da ni treščil steklenice z ledenim pivom v stroj, ki ga je obrizgal.

»Vročna črna kava z rumom bi bila boljša, kaj ne, tovariš? No, pa tudi pivo ni napak, če ga dobiš zastojni-ga je potolažil eden izmed delavcev.

»Kaj bo s pivom tako razvajen gospod, ki je navajen šampanjca?« ga je podražil drugi.

»Zdaj je pa že dovolj tega,« se je oglasil Louis, krepak delavec srednjih let. »Kaj si bo tovariš mislil o Francozih, če se boste venomer obregovali vanj?«

»Saj se samo šalimo, da ni preveč dolgeas,« se je opravičil zbadljivec. »Eh, se pa norčuj iz koga drugega! Na primer iz tistih, ki nas tako slabo plačujejo.«

»Tako je,« je pritegnilo več glasov Louisa, ki se je bil potegnil za Primoža.

»Da, o tem rajši govorj, da zaslužimo petnajst frankov na dan, da to še za hrano ni dovolj, obleka je pa vsak dan dražja.«

»Ce se bodo delavci zato pričkali, ker je eden domačin, drugi pa tujec, potem se ne bo na svetu nikdar nič spremenilo.«

»Kdo se pa prička? Ne smemo biti tako občutljivi kakor kakšne gospodične.«

»Tovariš, ali bi malo salame?« je v znak sprave vprašal Primoža fant, ki ga je prej podražil.

(Dalje prihodnjik)

Kljub 82 letom je pa Repovžev Jernej še kar pri moči. Sicer ima doma pri hiši še nekaj zemlje, tako da mu dela ne zmanjka. Včasih je pa treba z delom tudi pohiteti, tako kakor pred meseci, ko so prišli v Renke pripadniki JLA, da začno graditi novo cesto. Jer-

REPOVŽEV STRIC IZ RENK

nej je ravno sušil seno na kraju, kjer so mislili pripadniki JLA pričeti z delom. Sam ni vedel, kako naj kar najhitreje spravi seno, pa so ga rešili »naši fantje«, ki so si zavili rokave in mu pomagali spraviti seno.

Tako preživlja svoja leta Jernej »Bartl«, ali Repovžev Jernej iz Renk. Pravi, da se »saj« dan kako presenečeno. Tudi takšno, kakor je gradnja nove Zasavske ceste, ki se je ni nikoli nadejal.

Zasavje v najnovejšem vodniku

Ljubljanska turistična zveza je pravkar izdala nov priročnik »Ljubljana in njeno turistično zaledje«.

Pravkar je izšla iz tiskarskega stroja prava lepa knjiga, ki jo je izdala Ljubljanska turistična zveza. Nova knjiga »Ljubljana in njeno turistično zaledje« ni samo nujno potreben priročnik za vse tiste, ki potujejo po kraljih ljubljanske okolice, temveč tudi za turistične delavce, pa hkrati tudi neogibno potreben pripomoček vsem našim javnim delavcem in njuna opora za vse prosvetne delavce v šoli.

Vodnik »Ljubljana in njeno turistično zaledje« je izšel v prikladni žepni obliki in v dveh vezavah, v platnu (1000 din) in v papirju (500 din). Delo obsega 172 strani in ima v tekstu 24 slik, 62 vmetov ter 32 fotografij, zato je tudi za oko prijetna naša. Knjigi je nadalje priložena geografska karta. Delo se nanaša na posameznih turističnih društev ali pa pri založnici Ljubljanska turistična zveza, Ljubljana, pošti, predal št. III. Zaradi precejšnje naklade knjiga za zdaj še ne bo v prosti prodaji. Ker je potreba po takem vodniku precejšnja, je verjetno, da bo priročnik kmalu pošel.

Vsebinsko je delo razdeljeno na

več poglavij. Uvodno besedo je napisal dr. Fran Vatovec, ki je bil tudi eden izmed glavnih pobudnikov za to izdajo.

Vodnik nas popelje najprej po Ljubljani in nam prikaže številne ljubljanske zanimivosti (od str. 7 do 43). Zatem sledi prikaz posameznih okolij okrog Ljubljane, tako Gorenjske, Dolenjske in Notranjskega. Našemu Zasavju je dodelen tekst od strani 84 do 88. Tu so prikazani kraji od Ljubljane do Kranja, samostojna za glavja pa imajo vsi večji zasavski kraji, tako Litija, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Zidani most in Radeče. Besedilo je napisal Viktor Šestarič ter je prikazal geografske, zgodovinske, etnografske in druge zanimivosti zasavske doline.

Razen tega je v knjigi še posebno poglavje pod naslovom »Ljubljana po Sloveniji«, kjer so izletniki v oporo prikazana nekatera zanimiva in poučna potovanja. Vseh takih zaokroženih enot je 20, med temi sta tudi dve turi po našem Zasavju, in sicer je opisana pot iz Ljubljane na Vaso in v Moravsko dolino (48 km), a tudi prelepa planinska pot iz Ljubljane v Radeče in Trbovlje s povratkom v Ljubljano (58 km).

Ilustrativno sta sodelovala v

knjigi znani partizanski slikar Maj-Dore Klemenčič in prof. Dora Plestenjakova. Zemljevid »Ljubljana in njeno turistično zaledje«, ki je bil izdelan nalašč za to knjigo, je napravil arh. Vlasto Kopač.

Vodnika po našem Zasavju in Ljubljani ter ostali okolici bodo

gotovo veselili prav vsi, ki ga bodo mogli uvrstiti v svoje knjižnice. Novi vodnik bo vsem našim turistom pred pohodom na izlet v oporo in potik. Opozorili jih bo na mnoge zanimivosti, da bo izlet še bolj pisan in koristen. Založniki k uspelemu vodniku čestitajo.

Jože Zupančič, Litija

NEVARNO PREHITEVANJE - KLJUB TEMU, DA GRE ZA KRAVE

Iz kulturnega življenja v Trbovljah

Navzile dopustom so naši Svobodari v posameznih društvih se kar delavili. Razen tega, da sta Zorja in godba na pihalta ta mesec obiskala graditelje JLA v Renkahu, bo tudi ženski pevski zbor Svobode - Zasavje dne 28. t. m. gostoval v Renkahu Delavska godba Svobode - Center bo pa vse do 15. 9. t. l. igrala na povabilo turističnega društva promenadne koncerte vsak četrtek, soboto in nedeljo v Ljubljani.

Pa tudi za sezono 1960-61 se društva že pripravljajo. Na informativno Sveta Svobod in prosvetnih društev občine Trbovlje društva že sestavljajo svoje bodoče delovne programe. Letos bo namreč v novembu kongres

Zveze Svobod in morajo zaradi tega biti občini zbori izvedeni do najkasneje 30. septembra t. l. Na teh občini zborih bodo morali člani predvsem kritično pregledati dosedanje delo v društvu in sprejeti delovni program za novo sezono. Posebno pozornost bodo morala društva posvečati kvaliteti, ker bomo prihodnje leto praznovali 20-letnico Revolucije. Katere zgodovinske dneve bomo iz naše revolucionarne preteklosti posebej proslavili, bo določil republiški odbor za proslavo 20-letnice.

Nekatere sekcije v društvih so že razpravljale o delovnem programu in ga tudi delno že sprejele.

OHRIID, SV. NAUM

Z izleta maturantov trboveljske gimnazije

Končno je odveljal sklep deklet, da gredo na Ohrid.

Do Beograda je šlo vse v najlepšem redu, tam pa se je začelo. Naša zgovornost, ki je precej velika, ampak na nepravem mestu, je kmalu odpovedala. Celo Čiča je kapituliral in si ni znal več pomagati, ko je neki precej zajeten Beogražan privlekel svoje kocke v naš kupe. Navdušeno nam je dopovedoval, da nas je v kupeju premalo (čeprav nas je bilo že osem) in se raznožno sedel zraven ter ostal med nami. Bili smo kakor na vžgalicah. Če sem pomislila, da bo šlo takole do Skopja...

Vsi smo vzdihovali, ampak pomagalo ni nič. Jani je komaj iztisnil iz sebe: »Napisal bom reportažo, kako sem praktičiral za Delamari!« Smejali smo se, čeprav nam je šlo bolj na jok.

V Skopju smo bili že krepko ustruženi. Zaspimo smo si ogleдали mesto, ki je vstajalo v vsej svoji lepoti iz jutranjega mraka in nas pozdravljalo z vsemi džamijami in minareti. Bitolj!

Zelimo si samo to, da bi se naspali. Na pol že spimo pod nekim drevesom in kot v sanjah poslušamo malega ciganka, ki nam za dve cigareti poje: »Bernardine«, prirejeno na povsem ciganski način.

Čez nekaj ur nam je uspelo dobiti prevozno sredstvo in nadaljevati pot.

Končno Ohrid! Mislili smo že, da ga sploh ne bomo videli. Čeprav smo utrujeni, nam je mesto na prvi pogled mnogo bolj všeč, kot smo pričakovali. Nekdo pravi, da bomo morali še dvajset minut hoditi do zgradbe F. S. Pa naj bo! Če smo dva dni potrpeti, bomo še dvajset minut.

Na cilju smo! Kar hitro si ogleđamo naše novo bivališče - lepo novo stavbo, ki se nam zdi kot škaf za vžgalice na nogah.

Cisto blizu se razprostira čudovito jezero. Občutek imamo, da smo na morju.

Nekateri gredo takoj v vodo; večina je pa preveč utrujena in se bolj zanima za sobe, kjer bomo spali.

Ostali feriaci so prišli že pred nami in v začetku se kar ne moremo privaditi drug na drugega. Toda kmalu začnemo poznavati, od kod so. Skopje, Sarajevo, Beograd, Stip... Zveni iz cele Jugoslavije.

Naslednji dan si gremo ogledat Ohrid. Res, lepo mesto! Škoda le, ker je precej oddaljeno in zato še ni dosti turistov. Čudovit Palace Hotel, ki je eden izmed najdražjih in najlepših hotelov v Jugoslaviji ter niti na polovico zaseden.

Največja zanimivost tu so pa freske v cerkvah sv. Neumena, sv. Sofije in sv. Nauma. Ko si jih ogledamo, se vračamo čez brdo, kakor Ohridčani na kratko imenujejo razvaline Samuelovega gradu, v kamp.

Sonce se posavlja od nas, izza trdnjave carja Samuela pa priplava mesec.

Naši fantje polglasno mrmrajo himno:

»So ženske sklenile, na Ohrid gremo, smo fantje se udali, O. K., naj pa bo!«

Davy, Davy Crocet...»

S. E.

IZLETNIKI

ŠENTGOTARD VAS PRIČAKUJE

Bitolj!

Zelimo si samo to, da bi se naspali. Na pol že spimo pod nekim drevesom in kot v sanjah poslušamo malega ciganka, ki nam za dve cigareti poje: »Bernardine«, prirejeno na povsem ciganski način.

Čez nekaj ur nam je uspelo dobiti prevozno sredstvo in nadaljevati pot.

Končno Ohrid! Mislili smo že, da ga sploh ne bomo videli. Čeprav smo utrujeni, nam je mesto na prvi pogled mnogo bolj všeč, kot smo pričakovali. Nekdo pravi, da bomo morali še dvajset minut hoditi do zgradbe F. S. Pa naj bo! Če smo dva dni potrpeti, bomo še dvajset minut.

Na cilju smo! Kar hitro si ogleđamo naše novo bivališče - lepo novo stavbo, ki se nam zdi kot škaf za vžgalice na nogah.

Cisto blizu se razprostira čudovito jezero. Občutek imamo, da smo na morju.

Nekateri gredo takoj v vodo; večina je pa preveč utrujena in se bolj zanima za sobe, kjer bomo spali.

ČLOVESKE KOSTI NA GLAVNEM TRGU V LITVI

V zadnjem času pelagajo po litjskih ulicah in cestah vodovodne cevi za novi vodovod iz Grada, na levem bregu reke Save. Kopači najdejo večkrat kak starinski predmet, ki je izšel iz spodnjih zemeljskih plasteh že dalj časa. Vsaka taka najdba zgodovinskega predmeta daje povod za govorice o stari Litvi. Ob prekopu jarka na glavnem Valvasorjevem trgu so našli v bližini cerkve in gasilskega doma človeške kosti. Seveda zato, ker je bilo nekdo na tem mestu staro litjsko pokopališče. Sedanje pokopališče na Fritli, nad Litijo, so začeli uporabljati nekdanji Litijani šele po opustitvi pokopališča v sredini mesta. Tak je bil običaj že v srednjem veku, da je bilo središče vsakega naselja cerkev in poleg nje tudi pokopališče. (J. Z.)

Svet Svobod je izdelal program proslav za vse praznike in obležitice, kakor tudi za novo leto. Jelko in ga dal občinskemu odboru SZDL v pretes. Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna dejavnost tako glede kakovosti kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

IZLETI NA TRBOVLJE

V zadnjem času pelagajo po litjskih ulicah in cestah vodovodne cevi za novi vodovod iz Grada, na levem bregu reke Save. Kopači najdejo večkrat kak starinski predmet, ki je izšel iz spodnjih zemeljskih plasteh že dalj časa. Vsaka taka najdba zgodovinskega predmeta daje povod za govorice o stari Litvi. Ob prekopu jarka na glavnem Valvasorjevem trgu so našli v bližini cerkve in gasilskega doma človeške kosti. Seveda zato, ker je bilo nekdo na tem mestu staro litjsko pokopališče. Sedanje pokopališče na Fritli, nad Litijo, so začeli uporabljati nekdanji Litijani šele po opustitvi pokopališča v sredini mesta. Tak je bil običaj že v srednjem veku, da je bilo središče vsakega naselja cerkev in poleg nje tudi pokopališče. (J. Z.)

Svet Svobod je izdelal program proslav za vse praznike in obležitice, kakor tudi za novo leto. Jelko in ga dal občinskemu odboru SZDL v pretes. Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna dejavnost tako glede kakovosti kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

dejavnost tako glede kakovosti

kakor množičnosti dostojno odigrala vlogo.

Prepričani smo, da bo v jubilejnim letu kulturnoprosvetna

</

REZERVIRO MO ZA ŠPORT

LEPI USPEHI TRBOVELJSKIH PLAVALCEV

Poraz Celuloze v domačem bazenu

NOV REKORD PODLESNIKOVE — USPEH KOČARJEVE

Plavalna ekipa je nastopila na turnirju v Krakovu, kjer je razen domače Celuloze sodeloval še Neptun iz Celja. Trboveljska plavalci so tudi tokrat igrali zelo

dobro. Juška Podlesnikova je na 100 m hrbtno glavala novem slovenskem rekordu (1:24,5). Iška Kočarjeva je pa dvakrat premagala domačino Breskvarjevo.

I. KOLO REPUBLIKE KOŠARKARSKA LIGE

Branik : Rudar 64:49 (37:26)

Letos so se košarkarji prvi spustili v boj za točke v republiški konkurenci. Ekipa Rudarja je v prvem kolu nastopila v Mariboru, kjer pa je morala pustiti obe točki domačemu Braniku. Obe ekipi sta zaigrali dokaj ležerno, je da so domači imeli več sreče pri metih na koš in tako uspešni do konca tekme pridobiti razliko za

15 točk. Gostje so zaigrali bolje v obrambi kot v napadu in tako so morali vse izkupitke prepustiti domačinom. Pri domačih sta bila najboljša Strazar (30) in Kačičnik (12). Pri Rudarju so pa točke dosegli: Vrt (6), Velikov (1), Otopal (2), Tavzel (15), Poličnik (14), Jordan (5) in Hočevnar (3).

ŠTIRI TEKME TRBOVELJSKEGA RUDARJA V NOGOMETU

27 GOLOV PROTI SEDEM

Rudar : Hajduk 0:2 (0:1)

Nogometaši trboveljskega Rudarja so v pripravi za novo sezono odigrali dve tekmi. Največ zanimanja je vzbujalo nastopu člana zvezne lige Hajduka, ki se je končal z rezultatom

0:2. Rudar B je imel za nasprotnika »Kočevje« in v učinkovito igro v prvem polčasu dosegel rezultat 6:4 (3:1) v svojo korist. Lagaška enostorilna je v nedeljo 28. t. m. pokalno tekmo v JLA (graditelji Zasavske ceste) in

REZULTATI — MOSKI:
400 m — Sulc (C) 5:00,8; Narajav (C) 5:09,3; Irt (R) 5:11,0; 200 m prsno — Kraus (C) 2:59,4; Iskra (C) 3:00,4; Jagodič (R) 3:13,0; 100 m hrbtno — Vrhovšek (N) 1:16,8; Toplak (N) 1:17,8; 200 m metulj — Čebelj (R) 2:53,5; Lileg (C) 3:03,0; 100 m prsno — Burja (R) 1:04,2; Sulc (C) 1:04,4; 4 x 100 m prsno — Celuloza 4:29,4; Rudar 4:44,1.

ZENSKE:
400 m prsno — Trtnik (R) 6:15,8; Gregorič 6:26,0; 200 m prsno — Kočar (R) 3:11,0; Breskvar (C) 3:15,8; 100 m hrtno — Podlesnik (R) 1:24,5; (slov. rekord); Strnad (R) 1:27,0; 100 m metulj — Kočar (R) 1:29,2; Breskvar (C) 1:34,8; 4 x 100 m prsno — Rudar 5:24,8; Celuloza 5:02,8.

REZULTATI PO TOČKAH:
Rudar : Celuloza 74:68
Rudar : Neptun 92:38
Celuloza : Neptun 91:39

zmagala z 11:2 (4:1). Gole so dosegli Oprešnik 4, Breskvar 2, Knavs 1, Mak 1, Irt 2 in Suljagič 1. Rudar bo v pripravi igral verjetno še dve tekmi z Odrdom in v nedeljo 28. t. m. pokalno tekmo v Izoli z domačo »Izolo«.

REPUBLIŠKO PIONIRSKO PRVENSTVO V PLOVANJU

»Ljubljana« prva — Rudar drugi

V petek je bilo v Celju pionski prvenstvo v plavanju. Sodelovalo je 8 ekip, med katerimi je Rudar iz Trbovelj. Tekme so se začele ob 10. uri. Rudar je v prvi tekmi zmagal z 11:2 (4:1). Gole so dosegli Oprešnik 4, Breskvar 2, Knavs 1, Mak 1, Irt 2 in Suljagič 1.

zmagala z 11:2 (4:1). Gole so dosegli Oprešnik 4, Breskvar 2, Knavs 1, Mak 1, Irt 2 in Suljagič 1. Rudar bo v pripravi igral verjetno še dve tekmi z Odrdom in v nedeljo 28. t. m. pokalno tekmo v Izoli z domačo »Izolo«.

III. KOLO JESENSKE LIGE V LAHKOATLETIKI V »B« PROGRAMU

V soboto je bilo na stadionu Rudarja III. kolo ženske lige v »B« programu, kjer so nastopile štiri ekipe, in to Litija, dve ekipi Kladivara (Celja) in domači Rudar. Ekipa Kladivara sta preprosto zmagali, saj so vsa boljša mesta pripadla mladim celjankam. Domače tekmovalke so sicer zadovoljevale, kar velja za Guzeljevo v tekni na 800 m in Prijateljico v metu kroglice, lahko bi pa v skupni oceni dosegle tudi preko 3000 točk.

Met kroglice: 1. Prijateljica (K II) 9,33; 2. Jozernik (K I) 9,31; 3. Prijatelj (R) 8,90; 4. Prijatelj (R) 7,23.

Skok v višino: 1. Kladivar (K II) 1,33

Skok v daljino: 1. Cokan (K I) 1,33; 2. Jozernik (K I) 1,33; 3. Prijatelj (R) 1,33; 4. Prijatelj (R) 1,33.

Rezultati: 1. Kramarčič (K I) 13,0; 2. Lesek (K II) 13,0; 3. Tršak (R) 14,0.

OB 10-LETNICI KOŠARKE V ZAGORJU

Vrsta prireditev

Zagorski košarkarski klub Proletarec je zadnji teden praznovale obletnico obstoja kluba. Jubileju na čast so pripravili zagorski košarji vrsto prireditev.

S slavlom so pričeli v četrtek, 18. avgusta. V prvi tekmi so pionirji Proletarca igrali neodločeno s člani Kladivara. Rezultat: 34:34 (18:18). Pri domačih sta se posebej odlikovala Kranjc (20) in Sivce (11), pri Slobodi je pa bil najuspešnejši Turk (27). V glavni tekmi je uspešno moštvo Medved premagalo domačino Domžale 34:24 (18:18). Pri Medvedih so bili najuspešnejši: Krivic (36), Dolinar (18) in Bohine (17), pri Proletarcu pa Azur (24), Stvarnik (11) in Berk (10).

V petek, 19. avgusta, so se na pokalnem turnirju zbrali mladinci iz Kladivara, Medved, Domžal in Zagorja. Mladinci Proletarca so premagali Kladivar 49:30 (27:11), pri čemer sta bila pri domačinih najuspešnejša Kranjc (37) in Stvarnik (10). Medvedo so premagale Kladivar 51:39 (27:24). Proletarec je pa premagal Domžale 34:24 (18:18). Pri Proletarcu sta bila v tej tekmi najuspešnejša Turk (15) in Berk (14). Tako so mladinci Proletarca po boljši igri zasluzeno osvojili prvo mesto in pokal.

PODJEJE »MESO«, TRBOVLJE

AKTIVA		BILANCA NA DAN 31. XII. 1958.		PASIVA	
Zap. št.	Postavka	Znesek (v 000 din.)	Zap. št.	Postavka	Znesek (v 000 din.)
A. Osnovna in izločena sredstva:					
	Osnovna sredstva	10.350		A. Viri osnovnih in izločenih sredstev	10.053
	Izločena sredstva	840		Sklad osnovnih sredstev	
				Dolgoročni kredit za dovršene investicije	724
				Razni skladi	8.416
	B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev	
	Skupna obratna sredstva	2.710		Banka - kredit za obratna sredstva	1.800
	C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			Sklad obratnih sredstev	1.911
	Kupci in ostale terjatve	2.142		Pasivne časovne razmejitve	
	Ostala aktiva	7.880		C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	
	D. Finančni uspeh			Dobavitelj in druge obveznosti	2.473
	Razdeljeni dobiček			Ostala pasiva	4.934
	Izguba				
	Skupaj	34.931		Skupaj	34.931
Računovodja: A. Malovrh			Predsednik uprav. odbora: J. Cerk		
			Direktor podjetja: D. Kovac		

Tomove prigode

Ris: Milan Badica

81. — Odšli so. Ob obali pod skaljo je bila položna, lepa pot. »Strah morja« je prinesel s seboj tak kos glanine, da se je skoraj kotel, ko ga je nosil. Finn je neke »sunile« krog, s seboj je prinesel tudi nekaj koruznih storžev, da bo iz njih delal pipe. »Črni masčevalec« je izjavil, da brez ognja pač ne smejo na pot. Zgledali so ogenj, ki je tlel na velikem splavu kakih sto metrov stran od njih. Skrivaj so se splazili tjakaj in si vzeli gorečo klado.

82. — Kljub temu, da so vedeli, da so bili vsi splavarji v mestecu, so med seboj šepetali: »Pa, pa!« in vihteli namršljene ročaje mečev. Kmalu so prispeli do splava. Tom je poveljal, Huk je šel na krmo in Joe h kljunu. Tom je stal sredi ladje, mršil obrvi in držal prekrižane roke. V pritajenem, strogem šepetu je kot komandant izdal povelja: »Razpni jadral! Proti vetru ga obrni!«

83. — »Da, kapitan!« — »Enakomerno, mirno, mi-r-r-r-nole« — »Enakomerno stoj, kapitan!« — »Naravnaj jo!« — »Drži smer!« — »Imam jo, kapitan!« — »Ko so zapluli na sred reke, so val vedeli, da so bila ta povelja izdana le zaradi lepšega in niso v resnici nič pomenila. — »Katera jadra so razpeta?« — »Glavno jadro, zgornje in prednje jadro, kapitan!« — »Razpni še krajše jadro!« — »Segi naj vas gre k prednjemu jadru. Hitro, hitro!«

84. — »Veslo h krmlu!« je poveljal Tom. »Drži levi bok, ko bomo pluli mimo nje!« — »Luka! Luka! Krepko, možje! Vsi hkrati!« — »Enakomerno!« — »Enakomerno veslo, kapitan!« — »Splav je plul okraj sredine reke. Naravnali so sprednji del s tokom in potegnili vesla na splav. Reka na srečo ni bila napačna, tako da tok ni bil premočan. Naslednje tri četrti ure so bili vsi tiho...

KINO
KINO »DELAJSKI DOM« V TRBOVLJAH: 24. in 25. avgusta franc. film »ZLOČIN IN KAZEN«, 26.—29. avgusta amer. barv. cinem. film »POSEBEN NASMEH«, 30. avgusta do 1. septembra nemški barv. film »MOJA LEPA MAMA«.
KINO »SVOBODA« TRBOVLJE II: 24. avgusta španski film »DOBRODOŠEL GOSPOD MARŠAL«, 26.—29. avgusta indijski barv. film »VEČNA ZEJA«, 31. avgusta amer. barv. cinem. film »LJUBI ME ALI PUSTI ME«. Predstave ob 18. in 20. uri.
KINO »SVOBODA« — ZASAVJE V TRBOVLJAH: 27. avgusta amer. barv. cinem. film »BIK KI SEDU«, 28.—30. septembra amer. barv. film »RAZKOŠNA LADJA«. Predstave v soboto ob 17., v nedeljo in ponedeljek ob 17. in 19.15, za mladino v nedeljo ob 15. uri.
KINO »SVOBODA II« V HRASTNIKU: 24. in 25. avgusta jug. film »VLAK BREZ VOZNEGA REDA«, 27.—29. avgusta ital. barv. film »BENETKE, MESEČINA IN TI«, 31. avg. in 1. septembra amer. film »VANAJST JEZNIH MOŽ«.

OD SREDE DO SREDE

POROKE

BREZICE: Porok ni bilo.
HRASTNIK: Ivan HOČEVAR, steklarski delavec, Hrastnik 176, in Alibina JESIH, delavka, Dol 158; Franc RESMAN, rudar, Velenje; Stanetova ulica 22, in Antonija SMUKOVIC, delavka, Prapretno 27; Hrastnik: Stjepan KUNIC, kju-

čavničar, Hrastnik 23, in Violeta PRELCEC, delavka, Hrastnik 23.
TRBOVLJE: Alojzij LAJKOVIC, uslužbenec iz Trbovelj, in Marija LENIC, uslužbenka, Trbovlje; Stefan ZALEZINA, delavec, Trbovlje, in Stanislava MURN, delavka, Trbovlje; Janez ANDRESEK, šofer, Trbovlje, in Rozalija ILEK, delavka, Ljubljana; Rudolf KLA-RER, kjuč. mojster, Radeče, in

Emilija GRČAR, kemijski tehnik, Trbovlje; Slavko LEVICAR, delavec, Trbovlje, in Pavla TOMŠE, serviska, Trbovlje; Damjan GORI-CAN, uslužbenec, Trbovlje, in Marija STEKLE, tehn. risarka, Trbovlje; Leopold KOVACIC, študent, Trbovlje, in Miroslava LAVRIČ, uslužbenka, Trbovlje.

SMRTI

BREZICE: Franc POCEK, poljedelec iz Brezice 83, star 83 let.
HRASTNIK: Miroslava KRANJC, Hrastnik 227, stara 37 let; Franciška DEZELAK, Marno 27, stara 74 let.
TRBOVLJE: Janez SUSTAR, upokojenec iz Trbovelj; Janez GRČAR, upokojenec iz Trbovelj; Janez SALAMON, osebn. upokojenec iz Trbovelj; Konrad SKOBERNE, električar iz Trbovelj.
ZAGORJE: Jože KRALJ, upokojenec iz Kisovala, star 70 let.

TELEVIZIJA
SREDA, 24. AVGUSTA
BEOGRAD: 13.00 Razgovor pred XVII. olimpijskim igrami; 20.00 TV dnevnik; 2-15 TV reklame; 30.30 Zabavni film, »ZAGREB: 20.30 Umestoten afriškega kontinenta« — kulturna oddaja.

PETER, 25. AVGUSTA
BEOGRAD: 20.00 TV dnevnik. — ITALIJA: 21.15 Prenos iz XXII. mednarodne razstave kinematografske umetnosti; 21.00 Olimpijske igre; tekmovalstvo v plavanju in filmski pregled (do 21.30); 21.30 Paolo Levi: »Ana in telefon« — televizijska igra v dveh delanjih.

SOBOTA, 27. AVGUSTA
ITALIJA: 14.30 do 16.45 Olimpijske igre; filmski pregled in tekmovalstvo v plavanju in skokih v vodo. — LJUBLJANA: 13.00 Risani filmi za otroke. — BEOGRAD: 20.00 TV helikopter — reklamna oddaja; 2-30 Kratek filmski spored. — ITALIJA: 21.15 do 22.30 Olimpijske igre; tekmovalstvo v plavanju in filmski pregled.

MALI OGLASI

Kupim enostanovanjsko hišo v Zagorju, vablivo. — V. Zibelnik, Kokrica 84, Kranj.

Poštni predal 82

Bralka Z. B. sprašuje, kdaj bodo v trboveljskih šolah pričeli z rednim šolskim poukom? Letošnje šolsko leto se bo pričelo skoraj v vseh trboveljskih šolah verjetno v ponedeljek, 5. septembra, in bo trajalo 210 šolskih dni. Skoraj za gotovo pričeta s šolskim delom tega dne obe trboveljski osemletki.

Bralka A. F. iz Zagorja piše: Ze nekaj časa razpravljajo v Zagorju o drugem delu rekonstrukcije hotela »Kuma«. Kot je znano, se v prvem delu adaptacij tega hotela lepo preuredili kuhinjo in restavracijo. Rad bi vedel, kdaj in kaj bodo preuredili v drugem delu adaptacije »KUMA«?

Res je. V prvem delu adaptacije hotela »Kuma« so Zagorjani lepo preuredili restavracijske prostore in kuhinjo. Dej sredstev, ki je bil namenjen za drugi del adaptacije, so porabili za opravilo, ki jo projektanti niso predvideli v predračunu. Zato se je drugi del adaptacije nekoliko zakasnil. Kot smo zvedeli, so zdaj le zbrali nekaj novih sredstev in bodo z drugo adaptacijo pričeli še v letošnjem letu. Po končanih delih bo hotel »Kuma« razpolagal z dvajsetimi ležišči. S tem bo do neke mere rešeno vprašanje prenočišč v Zagorju, ki jih doslej ni bilo na razpolago raznim prehodnim gostom.

Bralka M. F. iz Trbovelj sprašuje, kdaj bo pričela veljati v Trbovljah nova cena mleka?

Sekretariat za blagovni promet LRS je izdal odredbo o prenehanju veljavnosti odredbe o določevanju najvišje maloprodajne cene za mleko, s tem pa preneha veljati dosedanja sistema določevanja maloprodajnih cen mleku. Zato je potrebno, da se izda odredba o splošni cen, prodaje mleka na drobno. Regres oziroma povračilo prevoznih stroškov s tem odpade, zato bo cena porasla za 12 do 16 din pri litru. Maloprodajna cena se bo povečala na 46 do 50 din za liter. Svet za blagovni promet v Trbovljah vprašanje še vedno proučuje in bo pravočasno dal svoje predloge občinskemu ljudskemu odboru. Odkupna cena mleku ostane nespremenjena, spremembe bodo potemtakem nastale le pri državnih posetvilih in ekonomijah, kjer bo odkupna cena povprečno 38 din. Po podatkih, ki so jih upravni organi OBLO Trbovlje dobili iz drugih krajev, bo maloprodajna cena tudi v Trbovljah v okviru povprečja ostalih krajev v Sloveniji. — Toliko iz obrazložitve, ki so jo prejeli odborniki OBLO Trbovlje, ki bodo na svoji seji v četrtek razpravljali o novi ceni mleka v Trbovljah in morda tudi o tem, kdaj bo nova cena mleku pričela veljati. O tem bomo poročali v prihodnji številki ZT.

PIONIRSKI KOTIČEK

REŠITEV NAGRADNE UGANKE IZ 33. ŠTEVILKE
Pravilna rešitev uganke, ki smo jo prinesli v 33. številki za pionirje, se glasi: MISEL.
Ker te uganke ni noben pionir rešil pravilno, podelitev knjižne nagrade odpade.

NOV NAGRADNI MAGIČNI KVADRAT ZA PIONIRJE

BESEDE (Vodoravno in navpično):
1. prilepek našega velikega pesnika, ki je umrl pred 11 leti; 2. zmazala voda (strah vseh poljedelcev poleti); 3. krušni oče; 4. kratice za Narodni Magazin.
ČRKE: AAA, CC, I, MM, NN, OOOO, TT.

Za rešitev uganke imamo pripravljeno lepo knjižno nagrado, ki jo bomo podelili po odločitvi žreba.
Rešitev pošljite čimprej na naše uredništvo. — Ko nam boste pisali ne pozabite navesti razen svojega imena in priimka še razred šole, ki ste jo obiskovali zadnje šolsko leto, nadalje pošto in kraj, kjer ste doma.
Vsem mladim bralcem lepe pozdrave!

UREDNIŠTVO

SE MALO IN KONEC BO PRIJETNIH DNI OB MORJU - TUDI TE TRI MLADENKE SI ZELE SE DOLGO LEPO SONČNO VREME.

PO JUGOSLAVIJI

POPOTNE RAZGLEDNICE

SIPARTSKI KONTRASTI. — Rodilo se je novo jutro. Tokrat smo doživeli neslutene lepote Prokletij. Ob štirih se odpeljemo. Megla v dolini. Na naši desni Plavsko jezero. Sonce, jutranja zarja. Iz doline se v serpentinah vzpenjamo na prelaz Prokletij-Cakor. Kilometer za kilometrom smo bliže tisoč osem sto metrov visokemu grebenu. Na vrhu smo. Sonce je že visoko na nebu. Kamor pogledamo, občudujemo. Zadaž strma, zelena pobočja, okrog nas debele krpe snega, pred nami čudovita pot v Rogovsko klisuro. Potem ozki kanjon s strmimi stenami, Peška Bistrica buče teče v dolino. Ob njej cesta. Bežno vidimo znamenito Peško patriarhijo. V Peči smo. Srečujemo Šiptarje, zagorele moše s plesi, žene v hlačah. Kontrastov ne primanjkuje. V središču mesta »super« modern hotel z marmornatimi stenami, prevlečenimi fotelji. Korak naprej šiptarska četir z vegastimi, lesenimi kočami. Zunanji izdelki označujejo delavnice. Vse priča o preteklosti. Novo po-časi prodira v ta svet. Ob enajstih se od- peljemo z vlakom proti Kosovemu polju. Nato Beograd-Trbovlje. Nenapisanih je nekaj stvari. Kogar bo pot zanesla v Peč, se bo srečal z njimi. Spoznal bo Jugoslavijo z dru-ge strani. Zamislil se bo.

»DRUMSKI HEROJI. — Po štirinajstih dneh smo spet na železnici. Pap Č 1366 nas je popeljal tri sto petdeset kilometrov. Vse pot občudujemo šoferja. Spretno krmar svoje vozilo po ozkih dalmatinskih in črnogorskih cestah ter kotanjah. Roke varno vo- dilo krmilo zdaj sem zdaj tja. Hupa in za- tore nenehno pojejo svoje pesem. Niti za trenutek ne podvomimo v varnost, niti ne takrat, ko je na levi in desni prepad, a pred nami nenadoma drugo vozilo. Vse pot sre- čujemo avtobuse z napisom »Tatra«. V Cetinju nam povedo, tu je Tarin sedež, da ima pod-

jetje preko sedemdeset avtobusov. Razum- livo. Crna gora jih potrebuje. Tarini šoferji slove daleč naokoli. Ko zapade sneg, se ne ustrašijo zametov in novih nevarnosti. Upra- vičeno jim pravijo »drumski heroji«. Prepri- čali smo se o tem. Ne samo z našim šoferjem. Tudi z vozilom. Skorajda brez prask je. Pa takšne poti. Mnogi trboveljski šoferji bi mo- rali v njihovo črnogorsko šolo. Potem »Goš- le in ostali avtobusi ne bi bili tako pisani. Ver- jemite mi. V Peči smo se poslovili od šoferja in spremljevalca. Njuna pot Ohrid. Naša Beograd. Srečne vožnje Čg 1366!

BEograd-TRBOVLJE. — Proti Kosove- mu polju se peljemo z lokalnim vlakom. Skozi okno srečujemo Kosovo. Rodovitne ravnine so pokrite z žitom. V Kosovem pre- sedemo na ekspres. V ozadju ostajajo veliki žitni silosi, nato Treptča, Kraljevo, Kragu- jevac, Delavce iz Kraljeva pripoveduje ne- pretrgoma dve uri in pol. Vsi ga poslušamo. V zgodovini je doma. Ob enajstih ponoči smo v jugoslovanski metropoli — Beogradu. Boris pozabi v laku vozni red. Železničar v gar- derobi je sam svoj gospod. Dela »za hladome, pa se še poti. Prenočišče dobimo pri zaseb- nih. Tri sto dinarjev za noč. Naslednji dan si ogledujemo Beograd. Kalemegdan. Žilv Save in Donave. Rečne ladje. Zemun. Palača Zveznega izvršnega sveta. Terazije. Trg Marxa in Engelsa. Precej smo izpuščili. Beo- grada ne spoznaš v enem dnevu. Vsi si želi- mo domov. Vlak so nabit polni. Vse beži na dopust. Imamo srečo. Potujemo udobno. Skozi okno gledamo slavensko pokrajino. Po- noči enkrat smo v Sloveniji. Ob enih v Trbovljah. Siva olimpija nas odpelje domov. Poti je konec. Ostali so nepozabni in prijetni spomini na naše prvo popotovanje po Ju- goslaviji.

Pavel Burkelje

SENZACIONALNE UGOTOVITVE NEWYORSKEGA OTROSKEGA ZDRAVNIKA

RUMENJAK

zdravilo proti sklepnemu revmatizmu?

Jajca niso samo odlično hra- nivo za otroški organizem, marveč tudi najboljše zaščitno sredstvo proti sklepnemu rev- matizmu. Do tega senzacional- nega spoznanja je prišel new- yorski otroški zdravnik prof. dr. Alvin F. Coburn. Svoja do- gnanja je pred kratkim objavil v neki angleški strokovni re- vijli.

Profesor Coburn oprla svoje trditve na dolgoletna opazova- nja, da se sklepnj revmatizem pojavlja predvsem le pri otro- kih revnejših družin. V teh družinah je pa poraba jajc zelo majhna. Če denarna sredstva dopuščajo večjo porabo jajc, tedaj se sklepnj revmatizem redko pojavi.

Nadaljnji dokaz za svojo trdi- tev vidi ta otroški zdravnik v dieti bogatih na rumenjaki. Če se hrana otrok, ki trpe na sklepni revmatizmu, obogati z rumenjaki, potem se število tega bolezenskega pojava prav občutno zmanjša.

Profesor Coburn meni, da vsebuje rumenjak zaščitno

sredstvo proti sklepnemu rev- matizmu. To sredstvo postane po njegovem mnenju aktivno te- daj, če bolezenski povzročitelj sproži revmatični proces po infekciji grla. Če manjkajo za- ščitna sredstva, ki so v rume-

njaku, potem se po infekciji s streptokokli neogibno pojavi sklepnj revmatizem, zlasti še, če so zato dane še dedne dispo- zicije.

Stvarno zaščitno sredstvo v rumenjaku je po mnenju prof.

Coburna »ethanolaminpalmit-« mids. To sredstvo rumenjaka so napravili tudi že sintetično.

Trboveljska kronika

Troje večjih razočaranj v tednu tem smo doživeli: prvič: v loteriji prav verjetno zopet nismo nič zadeli.

Tretjič: naš Rudar gostil visokega je gosta, ki ga je publika imela kmalu »dosta«.

iz komentarijev, ki med tekmo med Rudarjem in Hajdukom sem jih zasledil, bi takle ver v kito svili: »Kakor bako v Oskarju smo Hajduka si želeli, pa smo čdo tekmo razočarani na tribuni presedel.

Drugače brcaš na v tednu tem je bil najbolj aktiven. V nedeljo so ekipe tri uspešno se za žogo zapodile in tekme so vse dobile.

Plavalci pionirji priplaval so kiubu drugo mesto, v ekipnem tekmovalju, v Celju. Rokometarji pa zaman so čakali na Borca.

ki imel jih je za norca in tekme ni prišel igrat. Tudi atlet na Jesenicah in atletinje v Trbovljah, so priborili dober rezultat.

Le košarkarji, ki so v okrnjeni postavi nastopili, so tekmo v Mariboru s Branikom izgubili.

Ta teden so izseljenec nas obiskali. Na Kleku so se z nami povesečili — zaplesali.

V kinu so igrali nam program bolj srednje vrste, zato pač pred blagajnam bile ni obdajne vrste. Se to omenim naj v tej rubriki, da je Delavica godba na pihala ta teden trikrat že v Ljubljani gostovala.

kjer sklenjeno ima pogodbo, da bodo v Ljubljani ostali še dolgo razveseljevala z godbo. Pit

KAKOR MAMA...

Sinček: — Ali si moram za- res obraz umiti, mama?

Mati: — Seveda, Mirček, ker si strašno umazan.

Sinček: — Pa si ne bi mogel raje obraza z moko potresti, kakor delaš to ti, mama?

ISTI MI SLI STA

Janko in Metka se pripravata.

Nesrečna otroka! — ju miri mama — ali dosta sploh kdaj istih misli?

O, saj sta, mama — se odreže Janko — jaz hočem imeti najdebelejšo jabolko, Metka pa tudi!

NERODNO ZA OČETA

Oče sinčku, kateremu je prejšnji dan pomagal pri do- mači nalogi.

No, Toček, kaj je pa da- nes rekel učitelj k tvoji na- logi?

Sinček. — Dejal je, da sem usak dan bolj neumen.

DOBER PREDLOG

Sinček: — Mama, v »Malih ogledih« berem, da iščejo sta- tiste za neko dramo. Kdo so pa ti ljudje?

Mati: — Več, to so pa taki ljudje, ki na odru ne smejo govoriti.

Sinček: — Potem bi se pa naš očka lahko takoj prijavil!

NOČE LAGATI

Učitelj vpraša Andrejčka:

Kako bi povedal po nem- ško: jaz imam dva brata?

Andrejček nekaj časa molči, potem pa reče: — Tovariš učitelj, tega ne morem in ne smem prevesti.

Zakaj ne? — se začudi učitelj.

Zato, ker bi se zlagal. Saj nimam nobenega brata...

NAJBOLEJŠI POKLIC

No, Jožek, kaj bi pa ti rad postal, ko boš veliki?

Zidar in učitelj!

Oboje?

Da! Zidarji imajo počit- nice pozimi, učitelji pa po- leti...

Fred Zienemann v Jugosla- vijli. — Ameriški režiser Fred Zienemann je prišel v Ju- goslavijo. V Rovinju se je sestal z nekaterimi jugoslovanskimi filmskimi delavci ter prisotvo- val snemanju nekaterih kadrov filma »Karolina Reška«, ki ga Pogačić snema v Piranu. Ta znani ameriški režiser je pred kratkim končal svoj film »No- madi« z Deborah Kerr. Ko so ga časnikarji vprašali, kateri evropski film se mu zdi naj- bolj uspel, je navedel Fellinija »Sladko življenje«. Rekel je tudi, da upa, da bo imel pri- ložnost sodelovanja z jugoslo- vanskim kinematografijo.

1:0 za Sophio. — Obe ita- janski zvezdnici se tudi v tuji- ni borita za prevlado. V zad- njem spopadu je zmagala So- phia. Nastopila bo namreč v filmu »Madame Sans Gene«.

Za to vlogo se je potegovala tudi Gina Lollobrigida, ki ji je bila vloga že obljubljena. To- da nepriznava zmaga zmagala Sophia.

Bo Miller brez žene? — Ne- davno tega je v filmskem svetu ponovno vzvalovilo. Na vi- diku je menda nova ločitev med zvezdnico Marilyn Mon- roe in pisateljem Arthurjem Millerjem. Baje bo zamenjal slednjega francoski igralec

Yves Montand. Z njim je Marilyn snemala svoj zadnji film. Bo Arthur ostal brez že- ne?

Najvišja nagrada. — Mladi jugoslovanski režiser Veljko Bulajić, ki je tudi letos odne- sel najvišje priznanje za re- žijo, je takoj po festivalu dobil od nekega beogradskega film- skega podjetja ponudbo za re- žiranje enega filma, za kar bi dobil dva milijona dinarjev premije. To je najvišja premi- ja, kar jih mlada jugoslovans- ka kinematografija pozna. Bu- lajić ponudbe še ni sprejel, ker čaka na odgovor iz Havane, kjer so mu ponudili režijo fil- ma o agrarni reformi na Kubi.

400.000 lir tedenske najem- nine. — Filmska zvezdnica Eli- sabeth Taylor, ki je prišla na Angleško za snemanje filma »Kleopatra«, si je najela v Ser- reyru vilo, za katero plača 400 tisoč lir tedenske najemnine. V njen stanju se s svojim možem Eddyjem Fischerjem. Sicer vi- soka najemnina zanjo ne bo težavna, saj je po prejšnjem možu dobila precejšnjo dediš- čino, razen tega pa bo samo za to vlogo dobila pol milijar- de lir honorarja.

NAROCILI SO KOSILO PRED DOBRIM LETOM

V eni izmed najboljših re- stavracij v Aosti je 33 ameri- škikh turistov pojedlo bogato kosilo. To ne bi bilo nič po- sebnege, če ne bi lastnik re- stavracije pripravil prav take- ga kosila, natančno po naro- čilu, že pred letom dni. V prvih dneh avgusta 1959 je namreč prejel naročilo za ko- silo 10. avgusta. In ko je bilo tega dne vse pripravljeno, go- stov ni bilo od nikoder. Hote- lir je že mislil, da je nasedel malo duhoviti potegavščini.

Ko pa je še enkrat natančno prebral pismo, je videl, da se je zmotil: Kosilo je bilo naro- čeno za 10. avgust 1960. Pre- ostalo mu ni drugega, kot da letos pripravi kosilo še enkrat, in Američani, ki so tako skr- belni za leto dni naprej, so se točno pojavili za kosilo. Ne ve- mo, če so primaknili vsak še kak stotak za lansko kosilo, ali pa je hotelir že tako napravil račun, da si je poplačal tudi lanske stroške.

IZVIDNIŠKO LETALO BREZ PILOTA

Načelnik raziskovalne službe v vojski generala Trudesa je izjavil na tiskovni konferenci, da so izdelali izvidniško leta- lo brez pilota, s katerim bodo lahko nadzorovali celotno boj- no polje, vne da bi tvegali živ- lenje enega samega človeka.

Pepce pripoveduje

Ker sem al začel ta teden malo politika v naravi, sem jo uvrstil najprej na Havensko vas nad Zagorjem. Pa sem bil kar precej ob ljubi mir, ko so mi domačini začeli našte- vati, da bo njihov gasilski dom prej zaslužil penzijo, pre- den bo dograjen. Godrnjali se tudi nad dostavljanjem pošte; ljudje morajo sedaj hoditi poje v Zagorje, tam jo pa vzame kdo drugi, in tako se dogodi, da večkrat ostane kdo brez časopisa in brez pošte. — Z moljim počitkom v Raven- ski vasi ni bilo nič, zato sem jo ubral proti Zagorju. Le malo je manjkalo, da nisem dobil v glavo granatne kocke. Kocke, ki jih imajo na Cankarjevem trgu pripravljene za tlakovanje Ceste 8. avgusta, otroci namreč radi uporabljajo za kuglanje in balinanje. Hitro sem odskočil, se obrnil in ustavil šele v Bevkem, kjer sem lakal hišo s hišno kitičkom 28. Po dolgem iskanju sem jo vendar našel. Pa ne na steni hiše pač pa na stopnicah, kjer spi in čaka, da jo kdo obesi na prvo mesto. Na križišču pri Sušniku sem se pa zaletel v kup žive, ki že nekaj časa leži zvita med stolji za drogove. Spomnil sem se, da hlec verjetno hranijo za muzej.

V Trbovljah me je na Trgu revolucije ustavila gospodi- nja, ki mi je povedala, da v kraju še vedno ni dosti zelenjave. Povedal sem ji, da je prejšnjo soboto pripeljala zelenjavo na trboveljski trg KZ iz Brezice po zmernih cenah ter da bi bilo treba še več takih posegov, pa bo kmalu dosti sadja in ze- lenjave. Ko sem nadaljeval pot proti Zgoranj Trbovljam, sem na stadionu slišal vpilje »ubij ga!«, »udaj ga!«. Ko sem pogledal za vrata, sem opazil, da kriče tako nekateri mladinci, ki so gledali nogometno tekmo Hajduk — Rudar. Pa sem se pozneje potolažil, ko sem zvedel, da prireajo po vseh nogometnih društvih v Zasavju vsakega 33. v mesecu sestanke s simpatizerji, na katerih govorijo o kulturi na sportnih igriščih.

Sred razmišljanja sem se ustavil šele v Hranstniku, kjer so mi povedali, da imajo odlično »kilometer vursti« — nam- reč salamo, ki pa ima to posebnost, da je za 130 din dražja kot enaka salama v Trbovljah. Hranstniki mesarji pa to za- govarjajo z že obrabljeno franzo, da je njihova salama »boljša« kot ona v Trbovljah. Sicer pa: kilometer vursti je kilometer vursti v Trbovljah, ali v Hranstniku, a?

Preko Radeč in Sopotne sem skočil še v Smartno, pa bi kraj skoraj sgrešil, ker je deska, na kateri je bilo nekoč zapisano lra poraja, tako zdelana, da jo bodo morali kmalu nadomestiti z drugo. Bodo vsaj vseli otroci, ko bodo dobili novo »tarto« za metanje kamnov. Da ne bi še sam dobil kak kamer v glavo, sem jo mahnil nazaj v Trbovlje, od koder vam pošiljam do prihodnje lepe pozdrave.

Vas PEPCE

ROMAN V. NADALJEVANJE

Skrivnost dveh bratov

38

Ni mu bilo kdo ve kaj na tem, da bi bil prijazen proti Mr. Alfordu in mu vrnil njegovo lastnino, zato se je precej slabe volje naslonil nazaj na sedež svojega avtomobila. Takrat je pa popustila ključavnica ročnega kovčka. Ko ga je hotel spet zapreti, bi mu kovček kmalu zdrknil iz rok: na dnu kovčka je ležala — temna kuta in kapuca Črna opa...

51.

Ali je to mogoče...? Dick Alford — da bi bil Črni opat? Kako pomembna se mu je ob tej misli zdela grožnja, da bi vložil tožbo zaradi denarne goljufije...

Ko je Gilder ročni kovček spet skrbno shranil, se je z zmerno hitrostjo peljal do gostilne »Vrč pri Chelfordburyju«, kjer so ga poznali in kjer mu je krčmar povedal razne novice.

»V vseh osemindesetih letih, odkar živim tukaj, še nisem videl tolikšnega razburjenja v naši vasi. Nekaj vaščanov pripoveduje — tu je krčmar pričel šepetati — da je lorda Chelforda umoril njegov brat. In potem tista čudna stvar z mlado damo iz hiše Willov!«

»Pa ne mislite miss Gine?«

»Seveda njo! Tu je voznik, ki vam o stvari lahko pove še več.«

»Pokličite ga semkaj!«

Možu je bilo malo nerodno, ker so ga vsi pričeli gledati.

»Slišal sem le gentlemana, ki je podoben opci, da je rekel Mr. Alfordu: »Menim, da ji ne bodo storili nič žalega. Mlado dekle, ki je bila prej sekretarica lorda Chelforda, je pa neprestano stokala: »Bog ve, kaj se je z njo zgodilo?«

»Mislim, da se bo kmalu kaj zgodilo s Črnim opatom,« je povzel besedo krčmar. »Naše babnice so že vse tako prestrašene in zmešane, da polovica noči sploh ne spe.«

Gilder ga je srdito pogledal.

»S tem bom še danes obračunal!«

»Vi!«

Gilderju se ni zdel pravi trenutek, da bi mu razlagal, kar je dognal o tej stvari. Molče je zlezel v svoj avto in se odpeljal do portala chelfordskega gradu. Tam je stal neki policist iz Chelfordburyja, ki je poznal Mr. Gilderja od poletja, ko je živel na deželi.

»Mr. Alford je odpoval, sir,« je pojasnil policist. »Človortu pa lahko

s sergeantom Puttlerjem. Naročeno mi je sicer, da ne smem dovoliti vstopa nobenemu tujcu, vendar mislim, da z vami lahko napravim izjemo.«

Ko je voz zapeljal pod obok portala, se je od nekod pojavil neki čuden človek z dolgimi rokami.

»Dobro jutro!« je pozdravil Fabrian.

»Dobro jutro, Mr. Gilder. S čim vam smem postreči?«

»Rad bi govoril z miss Gine.«

Če je pričakoval, da se bo detektiv izdal, potem se je uštel. Puttler ga je mirno gledal s svojimi otožnimi očmi.

»Miss Gine...? Te žal ni tukaj.«

»Kaj pa je z miss Mary Wenner?«

»Ta mora ležati v postelji in je po naročilu zdravnika ne sme nihče vznemirjati.«

»Kaj, ali ji gre tako slabo?«

»Ne ravno slabo, dobro pa tudi ne,« je previdno odgovoril detektiv.

»Noč, ki jo je preživela na gradu, ji je precej raztrhala živce.«

»Mi lahko poveste, kam je šla miss Gine?«

Puttler je zmajal z glavo.

»Ne, tega mi ni povedala.«

»Morda mi pa lahko pojasnite, če se ji je kaj pripetilo?« je polz- vedoval Gilder in komaj premagoval jezo.

»Kolikor mi je znano, menda ne,« je odgovoril Puttler nepremagljivo ravnodušno. »Ste mogoče prijatelj miss Gine?«

»Njen zaročenec sem,« je ušlo Gilderju.

»Res...? Pa sem slišal, da je miss Gine razdrla svojo zaroko! No, ker ste že tukaj, Mr. Gilder, vas bom sedaj jaz nekaj vprašal: »Kako ste mogli dati vašo leto hišico na razpolago nekdanjemu kaznjencu — mislim Thomasa Srečo?«

Gilder je imel na to vprašanje že dolgo pripravljen odgovor in je dejal:

»Njegovo prejšnje življenje mi ni bilo znano. Povedal mi je le, da je bil v Fossawayu odpuščen iz službe. Ker sem potreboval za hišo čuvaja, sem ga vzel, vendar mi je bilo silno neprijetno, ko sem ob nje- govem umoru zvedel za njegovo preteklost. Ali bi hoteli biti tako prijazni, da bi poslali miss Mary Wenner moje vizitko?«

»Nemogoče, Mr. Gilder!« je zatrdil detektiv skoraj veselo. »Trenutno igran na gradu nekakšno kombinacijo hišnega zdravnika in grofa Chelforda — z drugimi besedami: med odsotnostjo Mr. Alforda sem tu pristojen za vse. Če hočete počakati nani, vam je salon na razpolago, seveda pod pogojem, da ne boste nikogar izmed služinčadi nadlegovali s kakršnimi vprašanji. Sicer v ostalem občudujem amaterske detektive. Mr. Gilder, toda trenutni položaj v hiši je tak, da ne dopušča vmeša- vanje nepoklicanih.«

Ker se je Gilder trdno odločil, da se s Fossawayo ne bo prej umak- nil, dokler ne bo zvedel resnice o Leslie Gine, mu ni preostajalo dru- gega, kot da se s predlogom detektiva sprijazni.

»Nujno vas prosim samo to,« mu je dejal Puttler, ko ga je spremlil

do salona, »da se iz sobe ne premaknete. Če boste kaj potrebovali, vam je hišni zvonec na razpolago.« In ker je opazil, da so se Gilderju zabli- skale oči, je še pristavil: »Na razpolago vam bo človek, ki se na postrežbo odlično razume.«

Gilder ni preživljal prehude preizkušnje. Ves prašen se je kakšno uro kasneje pripeljal pred grad Mr. Alford, ki je začuden opazoval pred hišo avto, v katerega bi se bil pred nekaj urami kmalu zaletel.

»Gilder, kaj ne?« je vprašal, ko je v veži trčil na Puttlerja.

»Da, Gilder. Nešteto vprašanj ima. Ste govorili z ministrom?«

Alford je prikimal.

»Hotel je vedeti najrazličnejše stvari glede nasledstva. Harry — posestvo — podedovanje naslova — vse ga je zanimalo, ni se pa brigal za izginotje miss Gine. V teku dvanajstih ur moramo najti Harryja — živega ali mrtvega — tako je odločil. In rečem vam, Puttler: našli ga bomo do poka tega roka.«

Nato je odšel v salon.

»Slišal sem, da želite govoriti z mano.«

»Želel bi zvedeti od vas, kaj se je pripetilo miss Gine.«

»Verjemite mi — sam bi bil vesel, če bi vedel, kaj je z njo,« je dejal Dick. Povedal je Gilderju, kaj se je pripetilo ponoči.

In ko je Dick govoril, je postala Gilderjev obraz bolj in bolj skeptičen.

»Mr. Alford, nekaj bi vam rad povedal — toda v prisotnosti pri- čel.«

»Prosim, Mr. Gilder!« Dick je pritisnil na gumb električnega zvonce. Vstopivšemu služabniku je naročil, naj pokliče Mr. Puttlerja.

»Mr. Gilder ima nekaj na srcu,« je dejal Alford sergeantu, ko je ta vstopil. Mislim, da je prav, da zveste novice Mr. Gilderja istočasno z menoj. Prosim, Mr. Gilder!«

»Pred nekaj dnevi je izginil Mr. Chelford in vsi pravijo, da tisti za to stvarjo Črni opat. Tudi po mojem mnenju je to več kot verjetno, ker mu ne more biti vseeno, komu naj pripade Fossaway.«

»Kaj hočete s tem reči?« je vprašal Dick.

»Da ste vi Črni opat, kar vam bom takoj dokazal! Ko ste se na vožnji v mesto malodane zaleteli v moj avto, je z vašega vozila zdrknil na tla neki ročni kovček, ki sem ga pobral. Pri padcu kovčka na tla je pa njegova ključavnica popustila in tako sem v kovčku opazil neko črno kuto, se pravi, večkrat rabljeno črno kuto.«

»To boste seveda morali dokazati!« Bil je Puttler, ki je izgovoril te besede.

»Dokazati?« je zaklical Gilder zmagoslavno. »Prosim, pojdite z menoj!«

Ko sta ga oba spremila do avtomobila pred gradom, je Gilder odgrnil pogrinjalo, pod katerim je skril ročni kovček.

»Tukaj...« Beseda je zastala Gilderju v grlu.

»Tukaj...« ga je vzpodbujal detektiv.

»Pred dobro uro je kovček še ležal pod pogrinjalom Alford. Vi ste odnesli kovček!«

(Dalje prihodnje)